

Viharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENJ-GRADec GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA G. S. L. O.

LETO X — STEVILKA 10

OKTOBER 1977

POSTNINA PLAČANA

Težke so roke, ki so vihtele sekiro

DELO DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ

Aktivnost ZK v pripravah na oba partijska kongresa

V vseh sredstvih javnega obveščanja lahko v zadnjem času zasledimo prispevke o povečani aktivnosti zveze komunistov in ostalih družbenopolitičnih organizacij pri pripravah na enajsti kongres ZKJ, kongrese ZK v republikah in konferencah ZK v avtonomnih pokrajinah.

V tem obdobju se moramo tudi komunisti v OZD Lesna Slovenj Gradec polno angažirati. Naša naloga je predvsem realno oceniti, kaj smo v preteklem obdobju že naredili, kje smo naredili premalo in pri tem poiskati objektivne in subjektivne vzroke.

Vemo, da je naša največja naloga tega obdobja prilagoditi naše samoupravne akte zakonu o združenem delu. To pa ne pomeni samo napisati kako bomo urejali naše socialistične samoupravne in družbenoekonomske odnose, ampak kako jih bomo v praksi preobrazili v pogledu organiziranosti združenega dela. Glede na dejavnosti temeljnih organizacij združenega dela in dislokacijo le-teh morajo biti ravno subjektivne sile in zlasti zveza komunistov

(Nadaljevanje na 2. strani)

BERETE LAHKO

- DELO DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ: Aktivnost Zveze komunistov v pripravah na oba kongresa.
- VPRAŠAJTE, CE SAMI NE VESTE: Vrste odgovornosti. Pred vrati vsebinska preobrazba bančništva.
- DELO ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA: Obravnava in sklepanje od 20. avgusta do 20. septembra 1977.
- ŠPORT IN REKREACIJA: Ali ste za naravna zdravilišča.
- NOVICE IN DOGODKI IZ NAŠIH TOZD:
 - TOZD gozdarstvo Mislinja: Muzej gozdarskih in voglarskih predmetov.
 - DS skupnih služb: Zakaj in kdaj blagajna vzajemne pomoči.
 - TOZD TP Pameče: Povečana skrb za varnost delavcev in premoženja.
 - Delo IGD TP Pameče.
 - OK Ravne: Korošci v Srbiji.
 - Spremenil se je čas.
 - PORTRET SODELAVCA: Hilda Vaupot.
 - DELO, CLOVEK, KULTURA:
 - Misli in ideje v LESNI.
 - Tovariš Tito o kulturi in ustvarjanju.
 - KOROSKI TURISTIČNI TEDEN
 - PRILOGA ŠT. 4:
 - Vtisi iz popotovanja po LR Poljski. Bialoweska puszcza — znameniti gozdni rezervat vzhodne Evrope.

VRSTE ODGOVORNOSTI

Za naslovi delovnih organizacij vidimo različne kratice. Ker so nekateri bralci že vpraševali, kaj te kratice pomenijo, smo zaprosili za tolmačenje pravniko v naši delovni organizaciji. Takšen odgovor smo dobili:

Kratice oziroma označbe, ki so navedene za imeni delovnih organizacij ter so sestavni del njihove firme, nam povedo vrsto in obseg odgovornosti temeljnih organizacij za obveznosti delovnih organizacij.

Delovna organizacija odgovarja za svoje obveznosti vedno z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga.

Po zakonu pa morajo za obveznosti delovne organizacije odgovarjati tudi temeljne organizacije, ki so v njeni sestavi, in sicer tako, kakor se dogovorijo o samoupravnim sporazumom o združevanju temeljnih organizacij v delovno organizacijo.

(Nadaljevanje s 1. strani)

glavni dejavnik v procesu razvoja takšnih medsebojnih odnosov v združenem delu, ki bodo pomenili višjo stopnjo v razvoju sistema samoupravljanja v naši OZD.

Bistvena karakteristika zveze komunistov danes je nenehno vzpodbujanje samoupravljalcev, da na vseh ravneh družbenega odločanja sprejemajo sklepe s samoupravno socialistično vsebino. To pa bomo komunisti dosegli z nenehnim izobraževanjem in idejnopolitičnim usposabljanjem svojega članstva. Ker v dosedanem obdobju idejnopolitičnemu izobraževanju nismo posvečali dovolj pozornosti, si moramo zadati cilj, da bomo v prihodnjem obdobju na tem področju bolj aktivni.

Prva naloga zveze komunistov v predkongresnem obdobju je izvedba volilnih konferenc, ki morajo biti opravljene do 10. oktobra 1977. Priprave na volilne konference zajemajo vsebinske, organizacijske in kadrovske naloge.

V kadrovskih pripravah smo dolžni z vso doslednostjo upoštevati dogovorjena merila kadrovske politike, za kar nas obvezujejo resolucije zadnjih kongresov zveze komunistov in drugi dokumenti. Gre za bistvena merila, ki jih je potrebno konkretizirati pri posameznem članu zveze komunistov v njegovem odnosu pri boju za samoupravljanje v TOZD, pri uveljavljanju dohodkovnih odnosov, produktivnosti dela, pri njegovem delu v krajevni skupnosti itd. Ne smemo pa se oprijeti prakse prejšnjih obdobj in iskati kadrovske rešitve znotraj ozkega kroga znanih imen.

Vsebinske priprave, ki bodo osrednja točka dnevnega reda volilnih konferenc morajo zajeti najbolj aktualna družbenopolitična samoupravna in družbenoekonomska vprašanja tega časa.

Volilne konference morajo predstavljati pomembno etapo v predkongresnem obdobju zveze komunistov.

Pregled in kritična ocena organizacije ZK naj bo osnova za rešitev vprašanj, ki jih nismo uspeli rešiti v dosedanem obdobju. Razen predkongresnih nalog stoji pred komunisti Lesne, prav tako tudi pred vsemi delavci Lesne odprto vprašanje organiziranosti podjetja. Pri vseh poizkusih vsklajevanja osnutkov samoupravnih aktov z zakonom o združenem delu se je pred vsklajevalce postavljala dilema; za našo OZD kot tako, bi bila bolj primerna oblika organiziranosti v SOZD.

Menim, da bomo morali komunisti v kratkem objektivno oceniti našo organiziranost in se odločiti za tako obliko, ki bo zagotavljala boljše poslovanje in tako predlagano obliko pred delavci in družbeno skupnostjo tudi zagovarjati.

Ida Robnik

Glede na vrsto je odgovornost lahko solidarna ali subsidiarna:

— **Pri solidarni odgovornosti** lahko upnik zahteva izpolnitev obveznosti po svoji izbiri od delovne organizacije ali od vsake temeljne organizacije, ki odgovarja solidarno. Pri tej odgovornosti ni potrebno, da bi upnik najprej zahteval plačilo od delovne organizacije, kot glavnega dolžnika.

— **Pri subsidiarni odgovornosti** mora upnik terjati najprej plačilo od delovne organizacije, to je od glavnega dolžnika in šele, če mu plačilo tam ni uspelo, lahko terja po svoji izbiri od vsake, oziroma katerekoli temeljne organizacije kot subsidiarnega dolžnika. V tem primeru odgovarjajo v praksi temeljne organizacije za obveznosti delovne organizacije samo, če je bila izvržba na sredstva na žiro računu delovne organizacije brezuspešna.

Po obsegu ločimi neomejeno in omejeno odgovornost:

— **Pri neomejeni odgovornosti** odgovarjajo temeljne organizacije za vse obveznosti delovne organizacije.

— **Pri omejeni odgovornosti** zakon ne določa oblik omejitev, vendar morajo biti te jasno opredeljene in določljive, da se ne ogroža varnost pravnega prometa.

Po stališču registrskega sodišča je solidarno ali subsidiarno odgovornost »možno omejiti tako, da temeljne organizacije odgovarjajo za vsako obveznost delovne organizacije ali za vsako od določenih vrst obveznosti, bodisi do določene višine te obveznosti, bodisi do določenega denarnega zneska, s katerim je temeljna organizacija odgovorna za vsako tako obveznost«. Nikakor pa ni možna pri omejeni odgovornosti omejitev do določenega zneska za vse obveznosti skupaj.

Glede na vrsto in obseg odgovornosti so po zakonu o združenem delu možne naslednje kombinacije:

- neomejena solidarna odgovornost — n. sol. o.
- omejena solidarna odgovornost — o. sol. o.
- neomejena subsidiarna odgovornost — n. sub. o.
- omejena subsidiarna odgovornost — o. sub. o.

— omejena odgovornost — o. o.

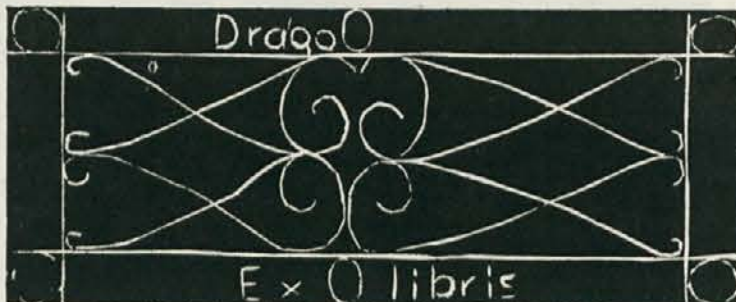
Novost nam je prinesel zakon z omejeno odgovornostjo — o. o., ki pomeni, da vse temeljne organizacije odgovarjajo za obveznosti delovne organizacije samo z združenimi sredstvi. Manjše odgovornosti kot je ta, temeljne organizacije ne morejo določiti ter tako tudi ne morejo popolnoma izključiti odgovornost temeljnih organizacij za obveznosti delovne organizacije.

Pri enovitih delovnih organizacijah (to so delovne organizacije, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij) se vpiše v firmo označba **popolne odgovornosti — p. o.**

Ker mora firma delovne organizacije obvezno vsebovati tudi označbo odgovornosti, lahko že iz tega vidimo, ali gre za enovito delovno organizacijo, ali za delovno organizacijo, ki ima v svoji sestavi temeljne organizacije ter tudi, kako te odgovarjajo za njene obveznosti. Posamezne temeljne organizacije v sestavi iste delovne organizacije lahko po obsegu in vrsti različno odgovarjajo za obveznosti delovne organizacije. Kar je navedeno o vrstah in obsegu odgovornosti za obveznost delovne organizacije, velja tudi za obveznosti temeljnih organizacij. Tudi temeljna organizacija odgovarja za svoje obveznosti z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga. Prav tako pa je tudi možno, da za njene obveznosti odgovarjajo tudi druge temeljne organizacije v sestavi delovne organizacije, in sicer tako, kot je določeno v samoupravnem sporazumu o združevanju v delovno organizacijo. Razlika pa je v tem, da temeljne organizacije lahko popolnoma izključijo medsebojno odgovornost ter tako ne prevzamejo nobene obveznosti za odgovornost druge temeljne organizacije. Dogovoriti pa se tudi ne morejo, da bi temeljna organizacija prevzela omejeno odgovornost z združenimi sredstvi za obveznosti druge temeljne organizacije.

Odgovornost temeljnih organizacij za obveznosti delovne organizacije in za obveznosti drugih temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije se vpiše v sodni register.

N. po.

Original linrez Exlibris

IZ DELA ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA

GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC

26. 8. 1977 — zbor delavcev:
— obravnavali so predlog spremembe SS v spremembah in dopolnitvah SS o načelih za delitev OD, nadomestil OD in izplačil drugih prejemkov delavcev glede kriterija B 1 ter ga niso potrdili, temveč so predlagali komisiji kompletno spremembo analitične ocene, kjer morajo biti upoštevani vsi dejavniki — znanje, odgovornost, napori in delovni pogoji;
— predlagali so, da mora o vseh predlogih samoupravnih sporazumov predhodno razpravljati izvršni odbor sindikata in podati svoje predloge;
— določili so enodnevni sindikalni izlet v Prekmurje.
26. 8. 1977 — delavski svet:
— ugotovili so, da zbor delavcev predlagane spremembe log zbora;
— tovarišu Francu Jelenu so dodelili stanovanje v gozdarskem bloku v Plešivcu.

GOZDARSTVO MISLINJA

29. 8. 1977 — delavski svet:
— ponovno so obravnavali predlog spremembe analitične ocenitve delovnih mest glede sprememb kriterija B 1 in ga dali v potrditev zboru kolektiva. Predlog je priporočila komisija za analitično ocenitev delovnih mest pri TOZD GO Mislinja;
— potrdili so nabavo 2 kombijev TAM;
— sprejeli so SS SIS za ekonomske odnose s tujino. Za delegata v SIS SRS za ekonomske odnose s tujino so določili tovariša Huberta Dolinška, dipl. inž.
31. 8. 1977 — zbor delavcev:
— potrdil je predlog takšne ocenitve delovnih mest v okviru TOZD, kakršnega je predlagal delavski svet TOZD, medtem ko prvotnega predloga ocenitve zbor ni sprejel.
12. 9. 1977 — zbor delavcev:
— potrdili so periodični obračun za I. polletje 1977;
— seznanili so se o programu za uresničitev določil zakona o združenem delu;
— sklepali so o spremembi sistemizacije delovnih mest v TOZD.

ŽAGA MISLINJA

28. 8. 1977 — izredna seja delavskega sveta:
— potrdili so popravke obračunskih osnov po kriteriju B 1 (analitična ocena);
— potrdili predlog nalog za pooblaščen osebno pri varstvu pri delu.
3. 9. 1977 — izredna seja delavskega sveta:
— pri obračunu se ne upošteva sprejeti popravek kriterija B 1;

— vztraja se na realizaciji investicijskega programa za leto 1977;
— imenovali so inventurno komisijo.
6. 9. 1977 — zbor kolektiva:
— ponovno so razpravljali o predlogu sprememb analitične ocene po kriteriju B 1.

ŽAGA OTIŠKI VRH

25. 8. 1977 — seja delavskega sveta:
— potrdili so predlog spremembe analitične ocene in popravili kriterije za nekatera delovna mesta;
— potrdili projekt sušilnice.
5. 9. 1977 — seja delavskega sveta:
— potrdili so vrednost točke za mesec avgust in imenovali načelnika in namestnika za odbor družbene zaščite.

ŽAGA VUHRED

26. 8. 1977 — izredna seja delavskega sveta:
— obravnavali so spremembo analitične ocene delovnih mest po kriteriju B 1 ter izvršili popravke za nekatera delovna mesta.
3. 9. 1977 — seja delavskega sveta:
— potrdili so popravke cen lesa za interno prodajo ter sprejeli sklep, da se OD za mesec avgust obračuna po starih kriterijih.
14. 9. 1977 — izredna seja delavskega sveta:
— imenovali so inventurne komisije.

TO PODVELKA

1. 9. 1977 — seja delavskega sveta:
— imenovali so komisijo za usklajitev SS z zakonom ZD;
— obravnavali so predloge komisije za analitično ocenitev delovnih mest za vodilne delavce;
— potrdili SS o skupnem izvajanju raziskovalne dejavnosti v lesarstvu.

TRANSPORT IN SERVISI

1. 9. 1977 — seja delavskega sveta:
— potrjevali so 7-mesečni obračun;
— potrjevali vrednost točke za avgust;
— sprejeli sklep za najetje premostitvenega kredita za nakup stanovanj in obravnavali prošnje za sprejem na delo.

TP PAMEČE

5. 9. 1977 — seja delavskega sveta:
— s pripombami so potrdili spremembo analitične ocene delovnih mest;

— imenovali so komisijo za spremembo analitične ocenitve delovnih mest.

TP PREVALJE

8. 9. 1977 — zbor kolektiva:
— razpravljali so in potrdili sanacijski program;
— obravnavali so osnutek SS o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za OD.

TIP OTIŠKI VRH

3. 9. 1977 — seja delavskega sveta:
— potrdili so vrednost točke za mesec avgust;
— razpravljali in sprejeli sklep o najetih posojilih za novo linijo oplemenitenja;
— potrdili so poročilo samoupravne delavske kontrole;
— poslušali so poročilo o varnostni oceni v TOZD ter potrdili predloge kandidatov za komisije (za osebno analitično oceno delovnih mest, za inovacije, za odpis manjvrednih iveric, za ugotavljanje zastojev, za odpis osnovnih sred-

stev, za stanovanjske in socialne razmere, za varstvo pri delu).

OK DRAVOGRAD

22. 8. 1977 — zbor kolektiva:
— obravnavali in potrdili so polletni obračun poslovanja;
— sprejeli in potrdili varnostni načrt obrata;
— obravnavali osnutek SS o združenju v delovno organizacijo.

25. 8. 1977 — zbor kolektiva:
— ponovno obravnavali osnutek SS o združenju v delovno organizacijo ter dali pripombe;
— imenovali so komisijo za OD.

31. 8. 1977 — zbor delegatov:
— potrdili predlog povečanja točk za OD, ki ga je pripravila komisija obrata;
— za delegata Lesne v SIS SRS za ekonomske odnose s tujino so potrdili predlog za tovariša Huberta Dolinška;
— potrdili višino sejnine, ki jo prejema delegati od 31. avgusta 1977 dalje.

Ljuba Marzel

Spremenil se je čas

Po »ozarah« stavec stopa,
stavec sivih las.
Sam s seboj se pogovarja;
kako se je spremenil čas.

Pastirček mlad, nekoč je piskal na piščal,
le on je motil planinski mir,
zdaj pase nam živinco
n e m i električni pastir.

Se kmetič je nad plugom sklanjal,
mu znoj s čela je curljal,
danes pa mu črna spaka — traktor
njivo je zoral.

Nič več grabljic, ne koscev petja slišat ni,
po ledini tej zeleni
glas kosilnice doni.

Nekoč gozdar pešočil je,
s čevlji okornimi odkazoval.
Danes v čevljih lahkih
se je z avtom pripeljal.

Se kmetica trudna
podala vsak dan je v hlev,
sedaj pa ji molzni stroj,
delo je iz rok vzela.

Stavec ustavi se in de na glas,
prav je tako.
Za mlade prišel je lepši čas,
lepši kot je bil za nas.

V. Gerl

Pred vrati vsebinska preobrazba bančništva

Sredstva javnega obveščanja prinašajo informacije o preobrazbi bančnega in kreditnega poslovanja. Novi odnosi naj bi zagotovili večji vpliv združenega dela na proces upravljanja s sredstvi združenega dela v bankah. Tudi pri nas v LESNI govorimo o preobrazbi finančnega poslovanja. Slišijo se razprave o organiziranju samoupravno organizirane interne banke. Kdaj, kako in zakaj so vprašanja, ki se ob tem porajajo? Ker je odgovore na ta vprašanja najlažje dobiti pri ljudeh, ki na tem področju delajo, sem zaprosil za razgovor šefa finančnega sektorja Angelco Vrbnjak in vodjo interne banke Elo Kraiger.

S sprejetjem zakona o bančnem in kreditnem sistemu se bodo bistveno spremenili odnosi na tem področju. Kaj bo to v praksi pomenilo?

Vsi se zavedamo, da je bilo dosedanje odločanje v bankah odtujeno delavcem v združenem delu.

Prav v tem je osnovni cilj vsebinske preobrazbe dosedanje organiziranosti bank. Torej ne gre samo za preimenovanje dosedanjih poslovnih bank v temeljne banke in naprej v združeno banko, temveč gre tudi za spremembo upravljanja z združenimi sredstvi gospodarstva v bankah. Prav tako se vsebinsko spreminja delitev dohodka z upravljanjem po delegatih iz združenega dela.

Da bi delavci v temeljnih organizacijah bolje razumeli predvideno vsebino spremembe o bančnem sistemu, so na vse TOZD že razposlani osnutki samoupravnega sporazuma o združitvi v temeljno banko Slovenj Gradec in osnutek samoupravnega sporazuma o nadaljni združitvi te temeljne banke v združeno Ljubljansko banko.

Širša javna razprava v temeljnih organizacijah LESNE naj ugotovi in potrdi organiziranost temeljne banke za Koroško.

Pomembno za delavce TOZD LESNE je, da se z združitvijo v predvideno temeljno banko zagotovijo zastavljeni srednjeročni cilji razvoja LESNE, z nadaljno združitvijo v združeno banko pa potrebno širše združevanje sredstev za nerazvita področja.

Kot prvi člen v verigi bančništva in nove organi-

ziranosti bodočih temeljnih in združenih bank so predvidene INTERNE BANKE, organizirane v okviru organizacij združenega dela.

Tudi v LESNI je predvidena reorganizacija dosedanje finančne službe v sa-

nančna služba, ki je po zakonu možna, ali je vendarle potrebna kvalitetnejša samoupravna organizacija interne banke.

Pretehtali smo pozitivne in negativne strani tako ene, kot druge oblike organiziranosti upravljanja finančnih poslov za temeljne organizacije. Z dodatno oceno zunanjih sodelavcev in družbeno političnih ocen v regiji je potrjena kot pravilna odločitev za organiziranje interne banke v LESNI.

Najvažnejši pogoj je že obstoječa sorazmerno dobra samoupravna organiziranost TOZD v LESNI, njihova

roma veliko število temeljnih organizacij v naši DO in dejstvo, da smo imeli že doslej ločeno finančno službo za vse temeljne organizacije. S tem je že opravljen prvi korak za organiziranje interne banke.

Kakšne bodo naloge bodoče interne banke?

Naštela bom le glavne naloge, ki pa se bistveno ne razlikujejo od nalog, ki jih že sedaj opravljamo v finančnem sektorju za vse temeljne organizacije. Interna banka bo opravljala za svoje članice vse bančne, kreditne in denarne posle, pripravljala bo predloge za financiranje razvojnih programov in za financiranje tekoče proizvodnje, opravljala bo posle plačilnega prometa, to je poravnavanje vseh obveznosti za članice interne banke, skrbela za medsebojno kreditiranje in poračunavanje obresti. Skrbela bo tudi za realiziranje dolžniškoupniških in kreditnih odnosov za posamezne članice interne banke. Posebej je treba poudariti skrb za likvidnost celotne interne banke in za posamezne članice ter zagotoviti trajno finančno varnost poslovanja posamezne temeljne organizacije. V tej zvezi bo potrebno v interni banki skrbeti za dolgoročno in sprotno načrtovanje vseh denarnih tokov. Zelo pomembna naloga bodoče interne banke bo predlaganje združevanja dela in sredstev posameznih članic interne banke za skupno vlaganje v investicije in druge namene. Tu mora interna banka odigrati vlogo naprednejših oblik sovlaganja z udeležbo na dohodku, v primerjavi z dosedanje kreditno obliko. Razumljivo, da bodo taka sovlaganja primerna za investicijske programe med dohodkovno povezanimi temeljnimi organizacijami, kjer bo rezultat v skupni udeležbi na dohodku. Seveda bo interna banka skrbela, kot doslej, za vsa potrebna tuja sredstva, tako kreditov domačih bank,

Pogovor o bodoči interni banki

moupravno organizirano interno banko.

Zakaj mislite da je prav, da v LESNI organiziramo interno banko?

Še preden je izšel novi zakon o bančnem sistemu, kjer so prvič uzakonjene tudi interne banke, je bilo v TOZD LESNE večkrat poudarjena potreba po možnosti boljšega samoupravnega odločanja za medsebojne finančne odnose. Zbori nekaterih TOZD so že postavili zahteve za žiro račune za posamezne temeljne organizacije.

Tudi v strokovnih službah smo bili spočetka v dvomih, ali je dovolj že posebna fi-

medsebojna povezanost v proizvodnem in prometnem procesu in celo medsebojna odvisnost.

Drugi pogoji, ki so odločali pri ocenitvi za interno banko so še; velik obseg finančnih in kreditnih poslov v že doslej združenih sredstvih TOZD v naši delovni organizaciji, ki prenašajo naloge posebne finančne službe, obseg celotnega prihodka, razpoložljiva lastna in tuja finančna sredstva, obseg medsebojnega prelivanja finančnih sredstev med TOZD, posebej pa velik obseg plačilnega prometa za posamezne temeljne organizacije. Ne nazadnje je pri oceni vplivalo razme-

kakor kreditov iz tujine in za pravočasno vračanje letih.

Naloge interne banke bodo jasno opredeljene v samoupravnem sporazumu o združitvi v interno banko, ki ga bodo podpisale vse temeljne organizacije, kot članice bodoče interne banke.

Kako bo zagotovljeno odločanje delavcev iz temeljnih organizacij pri opravljanju vseh naštetih nalog?

Z interno banko se predvideva bistvena sprememba v upravljanju in odločanju z denarnimi sredstvi z naslednjimi samoupravnimi organi. Najvažnejši samoupravni organ pod nazivom **zbor interne banke**, bodo sestavljali voljeni delegati iz vsake temeljne organizacije. Ta bo sprejemal najvažnejše odločitve, od sprejema čvrstjega financiranja srednjeročnega programa, letnih planov financiranja investicij in drugih vlaganj ter poslovne politike za opravljanje finančne funkcije v interni banki, odločal bo o vseh spremembah interne banke in o vseh splošnih aktih interne banke.

Naslednji samoupravni organ je **poslovni odbor interne banke**, ki ga bodo zastopali delegati po dejavnostih, voljeni iz delegatov v zboru interne banke. Deloval bo pogosteje, njegovo delovno področje je predvsem v predlaganju predlogov za zbor. Pomembno vlogo ima v sprotne predlaganju ukrepov za likvidnost, za potrebno najetje kreditov in drugih finančnih ukrepov za zagotovitev rednega poslovanja.

Za predvideno delovanje samoupravnega odločanja o finančnih zadevah bo potrebno dodatno izobraževanje delavcev — samoupravljalcev. S tem bomo odpravili staro miselnost, da delavec v proizvodnji ne more odločati o denarju. Tudi taki pomisleki so bili prisotni ob odločitvi o organiziranju interne banke v naši delovni organizaciji. Za izvajanje sklepov samoupravnih organov bodo zadolženi poslovodni organi interne banke, ki bodo o svojem delu morali dajati informacije in poročila.

Kako daleč ste z organiziranjem in kdaj predvidete, da bo zamišljena interna banka dejansko živela?

Na našo pobudo je imenovana posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov temeljnih organizacij, ki zastopajo posamezne dejavnosti iz delovne organizacije in iz finančne ter pravne službe.

Naloga te komisije je predvsem, da bo samoupravni sporazum o združitvi v interno banko resnično zajel želje in potrebe za opravljanje finančne funkcije za vse temeljne organizacije in da bo s samoupravnim sporazumom zagotovljeno tako samoupravno odločanje, kot je predvideno.

Zastavljeni roki za pripravo celotne, razmeroma zahtevne, organizacije so do konca letošnjega leta. Veliko truda bo potrebno, ki ga bomo zmogli le ob vsestranski podpori. Naloga vseh nas je, da uresničimo zastavljene cilje v skladu z zakonom o združenem delu.

S kakšnimi problemi se srečujete ob organiziranju interne banke?

Problemov je zelo veliko. Zavedamo pa se, da ne smemo ovirati izvedbe predvidenih nalog. Problem je v tem, da v sedanji fazi še nimamo finančne službe urejene v smislu zahtevanih predpisov (ločeno žiro račune po TOZD z ločeno saldakontno službo, neplačana realizacija po TOZD). V smislu zakona o združenem delu še ni rešeno vprašanje udeležbe v skupnem prihodku, ki ga dosega več TOZD pri enotnem proizvodstvu. Razdeliti je potrebno del, doslej še združenega, premoženja po TOZD.

Otvoritev žiro računov za TOZD zahteva predhodno rešitev vseh navedenih zadev. Žiro računi TOZD bodo zahtevali vsakodnevno medsebojno prelivanje in tudi več tehničnega dela. Prav tako se bojimo, da bo ureditev vseh ločenih finančnih zadev po TOZD vključno z žiro računi, zahtevala večje stroške.

Naša skupna naloga je organizirati interno banko na najbolj racionalen način.

Z interno banko bodo

postavljene velike naloge pred našo avtomatsko obdelavo podatkov, brez katere si tekočega opravljanja povečanega obsega dodatnih tehničnih opravil interne banke ne moremo predstavljati.

Večji problem, ki že nastaja je v pomanjkanju potrebnega strokovnega kadra za kvalitetno opravljanje vseh nalog bodoče interne banke. Zavedamo se, da je to problem, ki ga ni mogoče rešiti naenkrat.

V TOZD ste o organiziranju interne banke že razpravljali, ter sprejeli sklepe,

da se ta ustanovi. Namen prispevka bo dosežen, če vam bo ta razgovor pomagal, pri vodenju širše razprave v naši TOZD o preobrazbi bančnega in kreditnega sistema in ko boste sprejemali samoupravni sporazum o združitvi v temeljno banko Slovenj Gradec, ter sporazum o združitvi le-te v Ljubljansko banko. Zavedati se moramo, da ta preobrazba ni formalna, temveč pomeni vsebinsko spremembo odnosov med združenim delom in bankami.

Urednik

NOVICE IN DOGODKI IZ NAŠIH TOZD

OK RAVNE

KOROŠCI V SRBIJI

Obrat za kooperacijo Ravne je letos organiziral tri izlete. Prvi — 3-dnevni — je potekal z vlakom v Makedonijo, drugi — 2-dnevni — z letalom v Srbijo in tretji — 3-dnevni — z avtobusom v Filip Jakov. O drugem izletu v Srbijo bi rada napisala nekaj vrstic.

Iz Črne do Raven sta nas zgodaj zjutraj pobirala dva avtobusa, ki sta nas odpeljala na letališče v Maribor. Spremljal nas je Kompasov vodič iz Slovenj Gradca, ki je poskrbel za vstop na letalo. Iz Maribora smo poleteli v Beograd. Za nekatere je bil let z letalom pravo doživetje, za druge, ki smo že bili v zraku pa ne, vendar se nismo počutili ne eni in drugi najbolj prijetno visoko v zraku in kar oddahnili smo si, ko smo spet občutili trdna tla pod nogami. Iz Maribora do Beograda smo prispeli v pičlih 50 minutah. Tu sta nas že čakala dva avtobusa z vodičema, ki sta nam bila na razpolago dva dni.

Ze takoj ob prihodu nas je očaral Novi Beograd z mogočnimi, visokimi stavbami, med njimi zgradba izvršnega sveta Jugoslavije. Povsod red in čistoča.

Stari Beograd je malce drugačen — strme tlakovane ulice obdane z mnogimi majhnimi trgovinami in delavnicami. Vse okrog dreves pa kupi smeti.

Po ogledu velike pravoslavne cerkve in namestitve v hotelu »Park« smo si ogledali največji park v Beogradu »Kalemegdan«. Hribček, ki se razprostira nad mestom, je pri vsej današnji onesnaženosti zraka pravo čudo. Zrak je tu čist, tako čist, da se človeku zdi, da je visoko v planinah, ne pa v središču vele-mesta. Tu in tam so spomeniki velikem možem Srbije, kot je Djuro Djaković in drugi. Med drevoredi so številne klopce za utrujene sprehajalce, tu in tam prodajalci sladoleda in precej ljudi, ki si tu iščejo miru. Otroci se brezskrbno podijo po travi med drevjem, po katerem prepevajo ptice. Staro grajsko obzidje je vso prepleteno z ovijalkami. S tega obzidja se nam je odprl pogled na pritok Save v Donavo.

Zares — Kalemegdan nas je očaral. Po ogledu smo se odpeljali na Terazije. Ob počasni vožnji (tu je ustavljanje strogo prepovedano) smo videli Beli dvor, kjer je rezidenca tovariša Tita, sledijo predstavništva diplomatov tujih držav. Tu je tudi velik stadion, kjer vsako leto izročijo tovarišu Titu štafetno palico. Tu vlada tišina, vse okrog je cvetje, okrasno grmičevje in drevesa. Zares prizor, ki v človeku vzbudi spoštovanje do ljudi, ki za vsem tem skrbijo za našo ureditev.

Po kosilu v hotelu smo imeli prost popoldan. Nekateri so šli v živalski vrt na Avalo, ali pa kar na potep po mestu. O trgovinah naj zapišem, da so cene enake kot pri nas, izbira pa dokaj velika. Ogromna modna hiša »KLUZ«, ki ima zastopstva tudi pri nas, je prava paša z očmi. Mnogo je tudi majhnih trgovinic. Ko smo pred tremi leti križarili po Makedoniji, smo v vsakem mestu videli na kupe prodajaln s copatami, pa zopet s copatami ter brivce, kar na ulicah. Tega je v Beogradu precej manj, kljub temu, da je prodajaln resnično mnogo.

Drugo jutro smo že ob 7. uri krenili v Novi Sad. Krenili smo po novi avtocesti, ki pelje ob robu Panonske nižine. Naše (Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

oči se kar niso mogle nagledati obširnih žitnih polj — ječmen, koruza in pšenica, le tu in tam so vmes parcele zasebnikov. Vasi so ob straneh.

Po prihodu v Novi Sad smo imeli tri ure prosto, za ogled Novosadskega velesejma. Vodiča sta nam priskrbela vstopnice in sami smo se odpravili na razstavišni prostor. Kaj naj na kratko zapišem o sejmu — videli smo mnogo, vendar za nas hribovce malo, saj je med stroji prevladovala le težka mehanizacija, ki je primerna za ravninske predele.

Pritegnila nas je zahodnonemška hala, kjer smo si z zanimanjem ogledali pripomočke za prvo pomoč pri živini. Zanimiva je bila tudi razstava živine — biki, krave, telice ter konji, nekaj proč pa prašiči, makedonske ovce in ovni z močnim rogovjem.

Da bi si človek lahko ogledal vse, so tri ure premalo, kajti razstavišni prostor je ogromen, saj so razstavljale države iz vsega sveta.

Po ogledu in kosilu smo si ogledali še ponos Novosadčanov — veliko trdnjavo Petro Varadin, ki kraljuje na robu mesta. Gradili so jo več kot 100 let in je služila kot obramba pred sovražniki, saj ni bila niti enkrat zavzeta. Vsa je prepletena s podzemnimi hodniki. Okrog cele pa so v širok jarek speljali vodo iz Donave, če ji je pretila nevarnost. Danes je pod spomeniškim varstvom. Tu so muzeji, galerije, velika dvorana in hotel. Res vredna je ogleda, saj skoraj ni mogoče verjeti, da so jo zgradile gole človeške roke.

Nazaj iz Novega Sada smo se proti večeru vračali po stari avtocesti, ki pelje čez Fruško goro. Fruška gora je najvišja vzpetina v Srbiji. To je rahlo hribovit svet, kot so pri nas griči. Lahko si mislite, da ni nobena gora, saj je vsa površina zasajena z vinsko trto. Tu je doma srbsko vino. Pokrajina je prijetna in prijazna. Za Fruško goro pa spet ravnina, ki nas spremlja vse do Surčina, kjer smo se zopet vkrcali v letalo. Poslovili smo se od prijaznih vodičev, ki sta nam v teh dveh dneh želela pokazati čimveč in lahko rečem, da jima je to uspelo, saj je marsikdo rekel, da v Srbiji ni bil zadnjič.

Ko smo se spustili v Mariboru na tla, smo si kar pošteno oddahnili. Močno je deževalo in temno je še bilo, da nas je bilo kar strah, če se ob pristanku kaj pripeti. Kar milo se nam je storilo, ko sta nam viatorjev šofer in predstavnica Kompassa prijazno stiskala roke, kot bi bili že stari znanci. »Da, smo le spet doma,« je bila naša misel.

V Radljah na zaključni večerji se nismo in nismo mogli razvedriti, čeprav so nekateri to poizkušali. Cela dva dni nismo zapeli niti ene pesmi. Ne vem kaj je bil temu vzrok; morda ker smo bili z vseh koncev in smo se vsi malo »noblih« držali, ali pa nas je spremljala ob koncu misel, da bi že čimprej spet videli, če je doma vse v redu, če se ni kaj zgodilo. Naj bo karkoli že — videli smo mnogo in lepo je bilo.

Ob koncu naj se prisrčno zahvalim vsem, ki so organizirali ta izlet. Hvala »Kompassu« iz Slovenj Gradca, ki je prevzel vodstvo izleta, šoferjem, pa tovarišu inž. Leskovec Lipiju, ki nas je spremljal in očetovsko skrbel, da se mu ne bi izgubili in da je šlo vse po načrtu. Hvala tudi direktorju tovarišu Logarju, katerega smo v Radljah zaman čakali na večerji, da bi se mu zahvalili. Naj se mu torej zahvalimo po tej poti. Se enkrat v imenu vseh udeležencev izleta vsem iskrena hvala z željo, da se kmalu zopet srečamo.

Anica Klavž

TOZD GOZDARSTVO MISLINJA

MUZEJ GOZDARSKIH IN VOLARSKIH PREDMETOV

Napredek je prinesel velike spremembe v način dela in življenja ljudi — Logarnice so opustele — izvorna rešitev delavcev gozdarstva Mislinja — možnost oddiha združili z ohranjanjem zgodovine in tradicije.

Odpiranje gozdnih območij in uvajanje mehanizacije v gozdarstvo je povzročilo velike spremembe v načinu dela in življenja ljudi, katerih obstoj je bil vezan na delo v gozdu. Pričela se je migracija delavcev v dolino. Za njimi pa so ostajale prazne drvarske kočice in logarnice, obsojene na počasno propadanje.

Mislinjski gozdarji so poiskovali zaustaviti propadanje teh koč. Prodalni so jih posameznikom, ki si v njih urejajo vikende. Eno izmed teh koč — Vodovnikovo kočico v Zg. Komisiji je vzela v najem njihova osnovna organizacija sindikatov. Kočo, ki stoji na čudovitem kraju, so spremenili v dom oddiha za svoje člane. Vendar niso ostali samo pri tem. Njeno okolico in notranjost so spremenili v muzej predmetov, ki so jih pri svojem delu uporabljali gozdarji in volarji na mislinjskem območju. Ti predmeti, preprosti, a izvorni, so priče življenja

Vodovnikova kočica v Zgornji Komisiji

Skorjevka

gozdarjev in volarjev, o katerih radi pišemo, da je bilo težko in trdo, a vseeno lepo. Mislinjski gozdarji so na dobri poti, da ohranijo tradicijo in zgodovino.

V imenu uredniškega odbora jim želim veliko uspeha pri dokončni ureditvi muzeja.

Urednik

»Olcarski kamin«

Notranjost Vodovnikove kočice

TOZD TP PAMEČE

POVEČANA SKRB ZA VARNOST DELAVCA IN PREMOŽENJA

V temeljnih načelih predloga ustave SR Slovenije je poudarjena pripravljenost delovnih ljudi in občanov, da z vsemi silami in sredstvi varujejo in branijo svojo svobodo in neodvisnost, teritorialno neokrnjenost in socialistično družbeno ureditev.

V skladu z ustavo SRS Slovenije smo že pred leti v okviru TOZD ustanovili odbor za ljudsko obrambo. Na začetku leta je odbor na seji izdelal konkretne naloge in navodila za delo na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

V okviru TOZD imamo ustanovljene enote CZ, ki jih sestavljajo delovni ljudje. Enote CZ morajo poznati svoje naloge in dolžnosti, zato smo uvedli teoretične in praktične vaje. Na teoretičnih predavanjih so se pripadniki CZ seznanili z opremljenostjo, nalogami in delom posameznih enot. Nekatera teoretična predavanja za posamezne enote so bila v okviru »LESNE«, nekatera pa tudi samo v okviru TOZD (seznanitev z osebnim zaščitnim priborom, kako ublažimo hude nesreče v miru ali vojni). Praktično smo do sedaj izvedli mobilizacijo enot CZ preko kurirske službe.

V letošnjem letu je v TOZD začela delovati NZ. Tudi pripadniki NZ so imeli teoretična predavanja. Snov predavanj so člani izvedli tudi praktično. Nekajkrat so pripadniki NZ sodelovali z vratarji TOZD pri pregledu in puščanju ljudi v prostore tovarne. Prav tako so člani NZ preizkusili svoje sposobnosti v streljanju s pištolo. Čeprav so nekateri člani streljali prvič, so dosegli dobre uspehe.

Delovni ljudje TOZD so prišli do spoznanja, da morajo v organizaciji delovati enote CZ in NZ. Zavedajo se, da z delovanjem enot CZ in NZ krepijo obrambni sistem naše socialistične družbene ureditve.

Franc Potisk

VTISI IZ POPOTOVANJA PO LR POLJSKI

BIALOWIESKA PUSZCZA

ZNAMENITI GOZDNI REZERVAT VZHODNE EVROPE

Že v osnovni in tudi pozneje v srednji šoli, sem slišal pri prirodoslovju za pragozd »Bialowieska puszcza«, da je nekje v vzhodni Poljski ter da še edino v njem živijo nekatere redke živali. Predstavljen nam je bil, kot zelo obsežen in ohranjen pragozd, v katerem živi bogat in prvobiten rastlinski in živalski svet. Seveda to pri človeku vzbuja domišljijo in radovednost. Priznati moram, da sem si večkrat želel videti to prirodno bogastvo, zato sem bil zelo vesel možnosti da to tudi storim. Zelo pa mi je žal, da se tega potovanja zaradi bolezni ni mogel udeležiti moj predvideni sopotnik inž. A. Simonič.

Potovanje z vlakom, dolgo okoli 1800 km, preko Dunaja, Breclawa, Katowic in Varšave do Bialowieže je bilo zelo naporno. Trajalo je s postanki na Dunaju in Varšavi cela dva dni in skoraj dve celi noči. Ob vljudnem in korektnem sprejemu na češko-poljski meji in želji, da dosežem svoj cilj, sem kar pozabil na utrujenost. Neznani svet me je ohranjal radovednega in pozornega do konca. V vas Bialowieža sem prišel okoli polnoči od 19. na 20. junij. Spanje po tako naporni poti mi je bilo res potrebno, zato sem večerjo prav rad pogrešal. Na poti iz Varšave, sva se čisto slučajno našla v istem kupeju s poljskim gozdarjem in je tudi potoval v Bialowiežo v službo. Zato je bil zadnji del poti kar prijeten in on mi je dal že prve vesti o tem znamenitem pragozdu.

V ponedeljek, dne 20. junija sem se spočit in oborožen s fotoaparatom, beležko vprašanj, uradnim vabilom, jugoslovansko samozavestjo in radovednostjo lahko javil ob 8. uri zjutraj prav direktorju nacionalnega parka Bialowieža mag. inž. Stefanu Krukowskemu. Vse je bilo prav preprosto in prisrčno kot je navada med gozdarji. Med pitjem kave smo sestavili program za pet dni. Moj mentor dr. inž. C. Okolow je dobrovoljno skrbel za vse in mi tudi posvečal največ časa. Posredoval mi je veliko podatkov, literature in odgovorov na moja številna vprašanja. Ker sem jim že prej pismeno sporočil svoje želje, smo te formalnosti kaj hitro uredili. Z vodičem Piotrom sva nato na kolesih odvihrala do hrastovih vhodnih vrat v »PARK NARODOWY«.

Kar na začetku poti po rezervatu stojijo trije skromni spomeniki znanstvenikom in ustanoviteljem tega nacionalnega parka: prof. Juzef Paczorskemu, Jerzy Karpinskemu in Avgust Dehnelu.

Geografski pojem »Bialowieška pušča«, zajema ogromen in skoraj strnjen kompleks gozdov s skupno površino okoli 125.000 ha, katerega v smeri S—J seka državna meja z belorusko SSR. Tako je na poljski strani le okoli 58.000 ha te površine. Od te površine zajema nacionalni park 5069 ha, in to 4747 ha strogega rezervata v enem strnjenem kosu. Ostala površina (322 ha) so gojitveni centri redkih ogroženih živali, gojitveni rezervat in ogledni park za zebre in tarpene, zaščitni pas ob deželni cesti ter grajski park in nekaj manjših rastlinskih rezervatov. Na ostalih površinah z gozdovi redno gospodarijo. Ta nacionalni park ni edini v ljudski republiki Poljski, vendar je zaradi svojega naravnega bogastva in posebnosti, rezervat in znanstveni objekt najvišjega ranga.

Prilogo glasila »VIHARNIK« izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija, o. sol. o. Ureja uredniški odbor: Ludvik Kotnik, Ivan Dretnik-Ajnžik, Jože Stres, Jože Gosak, Rok Funtek, Andrej Sertelj, Jurij Sumečnik. Odgovorni urednik Mitja Schöndorfer, predsednik uredniškega odbora: Andrej Sertelj. Tehnični urednik: Bruno Znidaršič. Naklada: 4600 izvodov. Klišaji in tisk: CGP Mariborski tisk, TOZD Tiskarna, Tržaška cesta 14, 62000 Maribor, 1977.

Ta strogi rezervat je bil, kot poseben gozdni revir, izločen iz rednega gozdnega gospodarjenja že koncem leta 1921, leta 1932 pa je bil uradno proglašen za nacionalni park. Od takrat pa do danes, v tem pragozdu človek ni več ukrenil ničesar, kar bi vplivalo na njegov naraven razvoj. Na beloruski strani pa je celotna površina 67.000 ha strogo zaščitena in namenjena le znanstvenim raziskavam in turizmu. Kot zanimivost naj omenim, da je v času prve svetovne vojne, ko je nemška vojska roparsko posekala v teh gozdovih okoli 5 milijonov m³ lesa in pustila za seboj 18.000 ha golosekov, prišel celo iz Nemčije prof. H. Conventz s posredniško vlogo. Uspel je pri vojaških oblasteh, da se površina, ki jo zdaj zajema nacionalni park, očuva pred pustošenjem in nameni znanstveno raziskovalnim nalagam.

Vhodna vrata v strogi rezervat

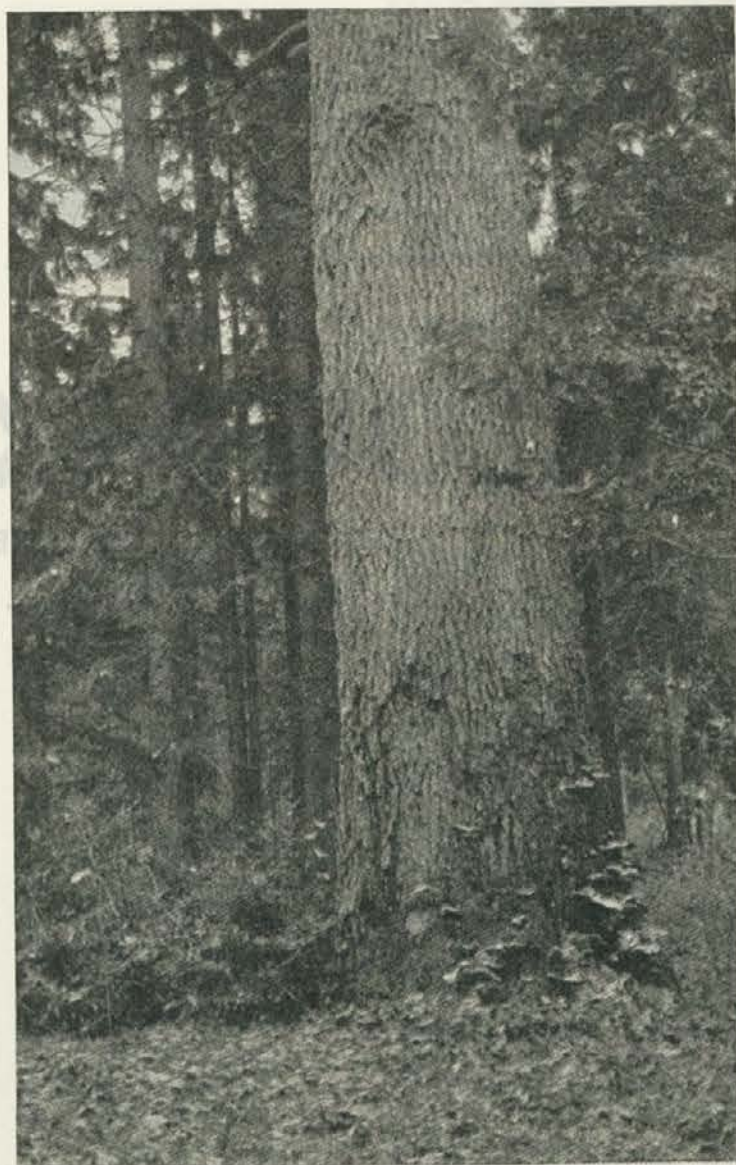
Bialovieška pušča je ostanek nekdanjih prostranih gozdov, ki so pokrivali vzhodno Evropo od Baltika, severovzhodne tundre, vzhodnega Sredozemlja, pa vse do črnomoških step. Izločila se je v 15. stoletju pod vplivom civilizacije in klime kot posebna zaokrožena celota. Kolonizacija je zajela predvsem obrobje tega ogromnega gozda, v notranjosti pa so gradili le lovske dvorce litovski knezi, poljski kralji in ruski carji. Dolga stoletja so bili ti pragozdovi v glavnem le lovišča knezov in krajev, iz katerih so dobivali divjad, med, seno in les. V 17. stoletju pa je zajelo te gozdove tudi ogljarstvo, glažutarstvo in smolarjenje. Močnejša kolonizacija ter krčenje in izkoriščanje gozdov pa je nastopilo šele koncem 18. stoletja. Pri delitvi Poljske 1795. leta postane bialovieški gozd last ruskega imperija, ki ga je carica Katarina darovala svojim ljubljencem: Suworowu, Kutuzowu in drugim. Leta 1811 je te gozdove zajel ogromen požar, leto pozneje pa tudi pustošenje francoske armade pri vdoru v Rusijo. Tu so se odigrale tudi velike bitke pri vstaji Poljakov 1831. in 1863. leta. V Bialovieži je v letih 1889 do 1894 zgradil ruski car svojo palačo, pravoslavno cerkev, lovski дворец in gospodarske stavbe. Dal je zasaditi tudi veliki park v centru vasi. Že tri leta pozneje so zgradili do te vasi tudi železnico. V gozdove so naselili živali iz vse Evrope, tako da je postala pušča veliki živalski vrt. Nemško brezobzirno pustošenje v prvi svetovni vojni sem že omenil. Nemci so tudi zgradili ozkotirno železnico v gozdove, več žag in tovarno za kemično predelavo lesa. Pobiljali so neusmiljeno vso divjad, predvsem zobra, losa in jelena ter divjega prašiča. Vojna je tudi prinesla razmah krivolovstva, od katerega je 1919. leta padel zadnji zober v prostosti.

V času med obema vojnama so se v teh gozdovih, posebno v nacionalnem parku, opravila obsežna znanstvena raziskovanja rastlinskega in živalskega sveta. Leta 1929 so iz raznih živalskih vrtov v Evropi pripeljali zobre nazaj v Bialoviežo ter jih po začasnem zadrževanju v oborah, zopet spustili v prosto naravo. Delali so tudi uspešne poizkuse za ponovno naselitev medvedov in losov ter očiščevanja ali regeneracijo divjega stepsko-gozdnega konja — tarpana. Ustanovili so tudi prirodoslovni muzej, ki je že 1930. leta priredil prvo javno razstavo, šest let za tem pa je dobil tudi svoje samostojno poslopje. Celotno področje je postalo reprezentativno lovišče in pomemben turistični center. Gozdarski inštitut je, posebno v rezervatu, razvil poseben raziskovalni center z obsežnim programom.

Med drugo svetovno vojno je bilo tem gozdom prizaneseno. Nemci so tu imeli reprezentativno lovišče, s katerim je razpolagal sam vojni zločinec H. Göring. Od leta 1942 je bilo tu močno partizansko gibanje Poljakov in Belorusov. O grozotah vojne pričajo številna grobišča partizanov in civilistov, katere so med vojno Nemci neusmiljeno pobijali. O grozotah vojne sem videl tudi strahotne dokumente v muzeju tamkajšnjega gozdarskega tehnikuma. Po zadnji vojni pa je znanstveno raziskovalno delo tukaj dobilo izredno velik zamah. Zdaj delujejo tu gozdarski inštitut za raziskovanje pragozdov, geobotanična postaja varšavske univerze, zavod za raziskovanje sesalcev poljske akademije znanosti in drugi. V nacionalnem parku tečejo tudi raziskave v okviru mednarodnega biološkega programa ter delo številnih ekologov in specialistov različnih panog. Leta 1951 je bil ustanovljen tudi vzorno urejen in dobro organiziran gozdarski tehnikum. Znanstvene ustanove v Bialovieži izdajajo tudi dva znanstvena časopisa, in sicer »Acta Theriologica« in »Phytocoenosis«.

O bialovieški pušči je bilo napisanega do 1972. leta preko 2.700 raznih knjig, razprav, reportaž in člankov; od tega 1148 znanstvenih del in reportaž iz različnih panog. Bialovieško puščo je leta 1964 obiskal in o njej pisal celo znani francoski filozof in ljubitelj prirode Jan Jacques Rousseau.

Gozdovi pušče ležijo na prav rahlo valovitem ravninskem svetu. Povprečna nadmorska višina je od 165—170 m. Najvišji vrh dosega na poljski strani 197 m nadmorske višine, najnižji del pa le 134 m. Tla so iz različnozrnatega peska, proda in ilovice ter vložki okroglih kamenitih samic. Vsa tla so več ali manj podzolirana ali pa zagljenjena. Veliko površin je vlažnih in zamočvirjenih, veliko je tudi šotnih barij. Glavni odvodnici sta reki Narewka in Lésna, ki se leno pretakata po tej neizmerni ravnini. Podnebje je tu v glavnem kontinentalno s komaj opaz-

Hrastov orjak v pragozdu

nim atlantskim vplivom. Poprečna letna temperatura dosega le 5—6° C. Sneg leži tu poprečno 92 dni, kar je skoraj enkrat dlje kot v krajih srednje Poljske. Rastna doba traja tu poprečno 185 dni v letu in je za okoli 30 dni krajša kot v zapadnem delu države. Najnižje temperature padejo včasih tudi izpod 30° C pod ničlo. Letna količina padavin niha med 426 in 857 mm.

Kaj tako privlači prirodoslovce in kaj je tako značilno za te gozdove, posebno za nacionalni park? Predvsem sta to zelo bogat živalski in rastlinski svet, na katerega človek še ni tako močno vplival kot kje drugje v srednji Evropi. Vse vrste so tu domorodne in njihove združbe so izredno zanimive in poučne. Med živalmi sta edina tulca pižmovka in jenot. Bogastvo tega pragozda je plod tisočletnega razvoja in vpliva gozdnih tal ter posebno klime, ki je tukaj precej različna od okolja zaradi velike strnjivosti tega ogromnega področja. Zaradi te lokalne posebnosti manjkajo po naravi v teh združbah bukev, javor, velikolistna lipa in macesen. Tisa je izumrla že v 19. stoletju. Posebnost je skalni hrast (*Quercus petraea*). Jelka je zelo redka. Tu raste preko 1000 vrst rastlin (cvetnic, mahov, praprotnic), in sicer 26 drevesnih in 69 grmovnih vrst. Mahov je 254 vrst, preko 200 vrst lišajev in še okoli 1000 vrst gliv ter veliko alg in bakterij. Od iglavcev sta najvažnejša rdeči bor in smreka, od listavcev pa graden, beli gaber, klen, črna jelša, trepetlika, navadna breza, jerebika, iva, veliki jesen, gorski in poljski brest, malolistna lipa, javor — mleč, krhlika ter lesnika in divja hruška. Hrast, lipa, bor, smreka, jesen in črna jelša dosega tudi orjaške dimenzije v višini in premeru, kot na primer: hrast višine 43 m in 200 cm prsnega premera, bor 42 m višine in 160 cm prsnega premera, črna jelša 33 m višine in 100 cm prsnega premera. Celotne breze s 60—70 cm prsnega premera in še debelejšje trepetlike, niso

nobena redkost. Zanimiva je nordijska brezica (*Betula humilis*), ta pa nasprotno doseže le do 1 m višine in je značilna za severnoevropsko tundro. Zelo pogost je bršljan, omela, borovnica močvirska borovnica in brusnica ter arnika, dišeča perla in zlati čevljiček. Veliko teh vrst je zaščiteno povsod v ljudski republiki Poljski.

Travni pokrov je zelo bogat, samo ojstric je tu 42 vrst, vijolic pa 12 vrst. Poprečno je v tem pragozdu 44,5 % vseh družin in 55,3 % vseh vrst rastlin, ki so najdene na celotnem Poljskem. Zanimiva je trava »žubrovka«, katera namočena v vodko daje tej pijači poseben okus in moč. V dar sem dobil dva snopiča te trave, vendar je še nisem preizkusil. Žena od enega darovalca mi je rekla, da je ta trava dobra le proti moljem. Poizkusil bom obe varianti!

Največjo površino zajemajo sveži borovo — hrastovi (24 %), nato mešani smrekovo — hrast — gaber — borovi (20 %), ter sveži ali vlažni hrastovo — gabrovi gozdovi (26 %). Ugotavljajo, da je do zdaj človek zelo malo ali skoraj nič, vplival na vegetacijo pragozda. Tudi v gospodarskih gozdovih je veliko predelov, kjer še ni opaziti močnega vpliva človeka in ta področja res kažejo še popolno naravno podobo. Ti ohranjeni predeli so posebej raziskani, zaščiteni in evidentirani. Geobotanični značaj bialovieških gozdov je v tem, da ležijo na prehodu med vzhodnim delom srednje Evrope z zaključnimi oceanskimi vplivi in subborealnim področjem vzhodne Evrope. Ti vplivi se odčitajo v sestavi združb in se seveda med seboj prepletajo. Najdemo torej srednjeevropske združbe, kakor tudi združbe, ki spominjajo na borealno tajgo vzhodne Evrope.

Poglavje za sebe je izredno bogat živalski svet tega področja. Ta je sicer doživel več človeških vplivov kot rastlinstvo, vendar predstavlja še vedno pravo zakladnico. Živalstvo nosi seveda tudi klimatični pečat vplivov severovzhodne in srednje Evrope. Najdemo številne predstavnike borealne cone, ki so značilni za severne dele evro-azijskega kontinenta. Tipična predstavnika sta progasta miš in planinski (beli) zajec. Zastopani so tudi predstavniki zapadno in južno-evropskih vrst, ki dosegajo tu skrajno vzhodno mejo razprostranjenosti.

Ves živalski svet v pušči šteje preko 11.000 vrst. Od tega je 62 vrst sesalcev, 228 vrst ptic, 7 vrst plazilcev, 12 vrst dvoživk in v rekah 24 vrst rib. Največ je seveda insektov (okoli 8500 vrst), od katerih je kožokrilcev okoli 3000 vrst, hroščev okoli 2000, metuljev okoli 1000 vrst ter številni dvokrilci. Samo pajkov je preko 200 vrst. Zelo bogato je tudi talno živalstvo. Veliko teh vrst je trajno zaščitene povsod na Poljskem.

Od sesalcev je zadnjih 300 let izumrlo ali skoraj izginilo 7 vrst, in to: evropski tur, divja mačka, sobolj in kuna zlatica. Prava redkost je še leteča veverica, rjavi medved, in rosomah, te je moč videti le še na srečo. Vse to je posledica le človekovega vpliva ne pa roparic ali klimatičnih sprememb. Divji stepno-gozdni konj »tarpan« je živel v prostosti tukaj še do konca 18. stoletja. Zadnje so takrat ulovili in jih razdelili kmetom, kjer so se križali z domačim konjem. Od tam so jih 1933. leta kot križance pripeljali nazaj v Bialoviežo in znanstveno vodijo zdaj očiščevanje vrste ali regeneracijo v posebnih oborah.

Od tujih vrst je bil tu naseljen sredi 19. stoletja tudi damjak, vendar je po prenehanju intenzivnega krmljenja in vojnih dogodkov polagoma in končno 1930. leta popolnoma izginil.

Po drugi svetovni vojni sta se pa samostojno pojavili dve tuji živalski vrsti, in sicer pižmovka in jemot ali kunji pes. Slednji je bil preseljen iz Mandžurije in naseljen v Belorusijo pred vojno, zdaj pa je osvojil celo Poljsko, obe Nemčiji in že vdira v Francijo. On je prinesel v deželo steklino in je kot tujec izredno škodljiv za ptice, ki gnezdi na gozdnih tleh.

Od sesalcev so zelo dobro zastopani divja svinja, evropski jelen, srnjad, zobri, losi ter žuškojedi: jazbec, jež in krt ter veliko vrst miši in voluharjev. Netopirjev živi tukaj 13 vrst. Od glodalcev so pogosti: veverica, razne miši, rovke, polhi, bober, ter bolj redko navadni in planinski zajec. Še bolj redka sta volk in hermelin.

Po svetu so najbolj znani zobri, ki so v prostosti že izginili, a jih je človek še uspel rešiti. Z njegovo pomočjo jih je bilo v Bialowieži 1974. leta že 270 glav v prosti naravi. To so mo-

gočne in precej plašne živali (divje govedo); kapitalni biki z 280 cm dolžine in 180 cm višine, dosegajo tudi do 1000 kg, krave pa do 700 kg telesne teže. V celi Poljski jih je sedaj okoli 450 glav. Z razseljevanjem v različne vrtove in parke pa je svetovni stalež že okoli 1500 glav. Poljski zober je deloma križan tudi z kavkaškim zobrom in nosi zdaj okoli 1/8 njegove krvi. O vseh porodih krav vodijo strogo evidenco. V zimskem času jih tudi krmijo.

Bogat je tudi stalež divjih svinj, ki znaša zdaj okoli 2000 do 2500 živali. Stalež jelenov cenijo na okoli 2550 živali in srnjadi okoli 1500 živali. Losov je okoli 70 glav, naselje bobrov pa le malo presega število 20 živali. Seveda so te številke približne in le za poljski del Bialovieške pušče.

Kvaliteta te divjadi je zelo dobra. Najmočnejši jelen, uplenjen po vojni, je dal trofejo z 230,87 točkami in težo rogov 10,77 kg. Telesne teže jelenov preko 200 kg so pogoste. Najboljša srnjakova trofeja po vojni ima 530 g teže, telesne teže pa znašajo za srnjake 19 kg povprečno za več let nazaj. Najkapitalnejši merjasec, uplenjen po vojni, ima trofejo vredno 120 točk.

Pravo razkošje pa tvori ptičji svet. V teh gozdovih jih živi 228 vrst, in sicer: 48 vrst stalnih, 108 vrst selivk, 44 vrst preletnih ptic ter posebej 28 vrst ptic roparic. Glavne vrste so gozdni jereb, veliki petelin, ruševac, skobec, jastrebi, orli, 9 vrst sov, 8 vrst žoln, škrjanček, škorec, bela štokla, gozdni kljunač, togotnik, lastovka, kukavca, slavček in mnoge druge. Zelo so zanimivi samci močvirnika batalion (*Philomachus pugnax*). V času parjenja se jim vratno perje našopiri v širok venec in vsak samec ima različno barvo tega venca. Videl sem jih veliko nagačenih v muzeju in res prav vsak je imel drugačno barvo. V zimskem času se k njim priseli tudi zapolarna snežna sova, pegam in skobčasta sova.

Od plazilcev, dvoživk in rib so v pušči zastopane vse vrste, ki sicer živijo tudi v nižinskih gozdovih srednje Evrope (kače, žabe, želve, močeradi). Veliko teh vrst živali je na Poljskem trajno zaščiteneh, v tem nacionalnem parku pa so zaščitene prav vse živali in tudi rastline.

Pravi užitek je bilo potepanje po tem tihem in temnem pragozdu, dežja skoraj opazil nisem. Živali se tu normalno pasejo in premikajo podnevi. Jelen in divja svinja so v tem pragozdu dnevne živali, pri nas pa zaradi motenja obstajajo le še kot nočne. Komarji so me pošteno obdelali. Vstop v pragozd je dovoljen le peš, s kolesom, na konju ali sankah. Za vse obiskovalce je obvezen vodič in strogi mir. Ponoči in v nevihtah pa je vstop v pragozd popolnoma prepovedan. Za bistro oko je v tem okolju takoj videti skladno sožitje vseh vrst, to je bogatega rastlinskega sveta na eni strani in živalskega sveta na drugi strani. Vidiš umiranje, rojevanje, rast in dozorevanje na mali površini. Na prevrnjenem in gnilem hrastovem orjaku že nastaja nov gozd, truplo pa nudi hrano številnim glivam in insektom. Ptice stalno skrbijo za varstvo gozdov. Videl sem približno 0,5 ha velik snegolom smreke in bora, katerega so napadli lubadarji in lesarji. Niso se namnožili in razširili na okol-

Zobri v Bialoveški pušči

no zdravo drevje, ptice so temeljito opravile z njimi. Napravile so pravo invazijo na ogroženo področje.

Škod po divjadi skoraj ni opaziti. Vsega je toliko, da vsaka vrsta najde dovolj hrane in ne ogroža obstoj in razvoj gozda.

Zadnji dan sem obiskal z vodičem Nikolajem tudi prebivališče bobrov na rečici Hvožni čisto blizu beloruske meje. Vodič me je zelo vešče vodil po močvirskih stezah. Z zanimanjem sem si ogledal njihove jezove, steze in z zobmi podrti drevje, gospodarjev pa ni bilo na spregled. To naselje, ki seže tudi čez državno mejo, se sme obiskati le s posebnim dovoljenjem direktorja nacionalnega parka.

Temeljita zaščita vsega v nacionalnem parku pred hrupom in motenjem je tako stroga, da npr. čez poti podrti drevje smejo presekati in umakniti le z ročnim orodjem ne pa z motorjo in traktorji. Čuvaji parka smejo v tem gozdu streljati le potepuške pse in mačke, ker pač ne spadajo več v pristo naravo.

Ogledal sem si tudi gospodarske gozdove, ki so v glavnem bogato mešani. Posamezna izredna drevesa pa so tudi tukaj ograjena in strogo zaščitena. Pri sečnji delajo včasih tudi do 4 ha velike goloseke, katere takoj pogozdijo z mešano kulturo. Škode po divjadi v gospodarskih gozdovih so ponekod opazne. Za zaščito gozdnih kultur uporabljajo zelo učinkovito domače kemično sredstvo »Piro«, ki s smradom odganja divjad.

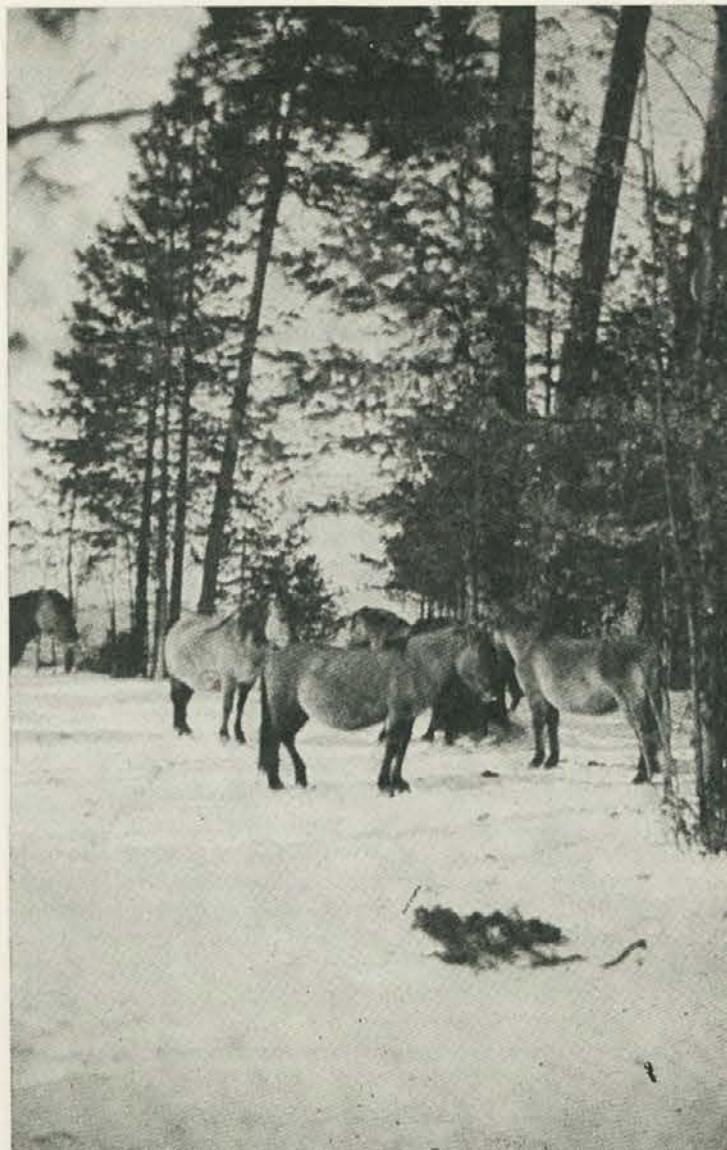
V gospodarskih gozdovih je tudi komercialno ali tako imenovano »devizno« lovišče, kamor radi zahajajo petični lovci iz zapadnih držav. Ves gojitveni odstrel opravlja strokovno osebje lovišča. Za izletniški turizem so pripravljene posebni, prav lepo urejeni prostori z igrišči, kurišči in vsem ostalim. Temeljito sem si ogledal v lepih prostorih vzorno urejen in bogat prirodoslovni in gozdarski muzej. Posebno bogata je zbirka ptic in žuželk. Videl sem tudi preprosto in zelo učinkovito napravo za lov na medveda, ko se on odpravi po med divjih čebel v dupla starih dreves. Ko medved pripleza do dupla, mu prosto viseče debelo poleno preprečuje, da bi s šapo prišel do medu. Ko medved odrine to prepreko in porine šapo v medeno duplo, ga zanihano in na vrvi viseče poleno udari po šapi. Seveda medveda to zabolí in razjezi, da še krepkeje odrine nadležno poleno. Seveda mu ono vrne še bolj boleč udarec po šapi. To se ponavlja tako dolgo, da medved z ranjeno in bolečo šapo zdrzne po deblu navzdol in na goste, v zemljo zabite ošiljene kole, na katerih revež v mukah izkrcavi.

Tretjega dne sem si ogledal tudi oboro za vzgojo zobrov, v njej je 23 glav teh mogočnih živali. Oboro tarpanov, v kateri je 13 teh lepih in živahnih konjev, služi za regeneracijo in selekcijo teh konjev. Ogledal sem si tudi obsežne močvirske površine, ki so bile nekdanj poljedelske, a jih zdaj polagoma osvaja pragozd. V sestav nacionalnega parka nameravajo vključiti tudi te zaraščujoče površine.

V knjižnici prirodoslovnega muzeja sem prebil četrtega dne ves dopoldan, ostale dni pa sem se v njo v prostem času rad zahajal. Na hitro sem preletel razne publikacije o teh gozdovih. Zelo obsežna in umetniško opremljena je monografija G. Karcova »Bielowieška pušča« iz leta 1903. Iz nje sem si izpisal precej raznih podatkov.

Tudi z lovskim inšpektorjem sva se pogovarjala, seveda o lovski problematiki, in to predvsem o solnicah, zimskem krmljenju ter vlogi klimatičnih dejavnikov pri naravni selekciji divjadi.

Četrtega dne sem imel izredno koristen pogovor z dr. Z. Pucekom, predstojnikom inštituta za sesalce. V razgovorih, ki sva jih imela, sem ga pač prosil za njegovo mnenje o celi vrsti problemov iz področja ekologije, fiziologije, predvsem o vlogi mesojedov v živalskih združbah, o vplivu okolja in civilizacije na živalski svet, ter o možnostih za vse živali v pogojih intenzivnega gozdnega gospodarjenja. Dotaknila sva se tudi tako imenovanih »tihih con« v civiliziranem svetu. V teh naj bi imele občutljive živalske vrste vsaj še malo možnosti za življenje. Posebna vprašanja sem mu tudi zastavil o staležih in gostoti divjadi v posameznih okoljih in seveda tudi v smrekovih monokulturah, kjer so prehrabni pogoji najslabši. Do-

Skupina tarpanov v obori

bil sem celo vrsto preudarnih znanstvenih in objektivnih odgovorov in zvedel veliko grenkih resnic, na katere »ljubitelji« narode tako radi pozabljajo. Profesor je posebno naglasil nenadomestljivo vlogo tako imenovanih »roparjev«, ki jo opravljajo v živalskem svetu, ter njihovo odločilno vlogo na ravnotežje med gozdom in divjadjo. Te živali delujejo v gozdu stalno, medtem ko je klimatičen vpliv le občasen. V gozdu naj živi le toliko avtohtonih živali, kolikor je njegova prehrabna sposobnost, ne pa toliko, kot si mi želimo.

Po vsem tem, z lepo zalogo raznih knjig in strokovnih publikacij, sem po petih dneh bivanja zadovoljen in z dokaj neurejenimi vtisi in pojmi z vlakom zopet odpotoval domov. Pri postanku v Varšavi sem si nekoliko ogledal to lepo mesto in opravil male nakupe. Zopet se je pot dolgo vlekla čez neizmerne poljske ravnine. Formalnosti na meji so bile takšne kot pri vstopu, le sprejem v Avstriji na češko-avstrijski meji je bil vse prej kot prijazen. Pričakala nas je vojaška policija z naperjenimi brzostrelkami in v močeradastih oblekah, ter nas zadrževala in preiskovala vse koticke skoraj poldrugo uro. Še na hodnik vagona nisem smel stopiti. No, tudi to je minilo, in ko sem na Dunaju vstopil na vlak za Jugoslavijo, sem se pošteno oddahnil ter dobre volje zaspal kot sit dojenček.

Na kraju se želim prav iskreno zahvaliti vsem poljskim kolegom iz Bielowieža za velik trud, pomoč in dobro voljo. Prav tako se zahvaljujem vsem, posebno pa delavskemu svetu TOZD gozdarstva Mislinja in izvršilnemu odboru »Lesne« Slovenj Gradec, ki so mi omogočili to zelo koristno potovanje.

Mislinja, septembra 1977.

TOZD gozdarstvo Mislinja
Jože Filej

DELO IGP TP PAMEČE

IGD TOZD tovarna pohišta Pameče ima ženske in moške člane gasilskega društva iz katerih imamo izbrano žensko in moško tekmovalno desetino. V takem sestavu se že leta udeležujemo, kakor občinskih, tako tudi tekmovalnj v okviru Lesne Slovenj Gradec — prej Lip-a.

Tudi letos, 11. junija smo se udeležili občinskega gasilskega tekmovanja, katerega pokrovitelj je bila v letošnjem letu naša temeljna organizacija združenega dela.

Vsi se zavedamo, da delamo z materiali, ki se zelo radi vnamejo in vemo, da je nasploh lesna industrija zelo ogrožena pred ognjem, saj delamo v glavnem s snovmi, ki rade gorijo, zato moramo imeti vse ljudi poučene glede požarne varnosti, seveda pa tudi izvežbane gasilske desetine, da bomo lahko obranili naše premoženje in tovarno, ki nam jo je družba zaupala.

Čeprav ni v okviru skupnih služb človeka, ki bi bil zadolžen za delo IG enot v okviru Lesne Slovenj Gradec, kakor je to bilo prej, v okviru starega podjetja Lip Slovenj Gradec, mislimo, da kakor preventivnega, tako tudi tekmovalnega dela ne smemo opustiti, pač pa bi ga morali še bolj protežirati. Ker nimamo na nivoju delovne organizacije tega organizirano, se vsako IGD vključuje, samo v okviru svoje občinske zveze, drugače pa bolj stagnira, čeprav je dejavnost, ki je humana in zelo potrebna.

Gori, gori... (samo za vajo)

Zato tovariši gasilci v okviru Lesne upamo, da se bomo v jeseni zopet pomerili med seboj.

Z gasilskim pozdravom
NA POMOČ!

Agica Verčkovnik

DS SKUPNIH SLUŽB

Zakaj in kdaj blagajna vzajemne pomoči

Oblika solidarne pomoči, ki je hkrati tudi namensko varčevanje, za čas, ko si potreben finančne pomoči.

V življenju človeka pogosto prihajajo trenutki, pri nekaterih pogosteje, pri drugih redkeje, ko se znajde v stiski, iz katere mu lahko pomagajo soljudje. Da je taka pomoč, pa naj si bo materialne ali drugačne narave, pravočasna in učinkovita, mora biti organizirana.

Zato je pričel izvršni odbor osnovne organizacije zveze sindikatov Slovenije pri delovni skupnosti skupnih služb z akcijo ustanovitve blagajne vzajemne pomoči. Pri tem se mi poraja vprašanje, kaj taka blagajna pomeni. Ker to vprašanje verjetno zanima marsikatero izmed delavcev v LESNI, sem se obrnil na delovno skupino sindikata, ki dela na ustanovitvi blagajne vzajemne pomoči. Tole sem izvedel:

V marsikateri delovni organizaciji delujejo blagajne vzajemne pomoči že vrsto let in to uspešno.

Delo blagajne temelji na organiziranem prostovoljnem zbiranju sredstev članov te blagajne, ki se vplačujejo vsak mesec, višina vplačil pa je za vse enaka. Lahko pa se odločijo tu za različne višine mesečnih vplačil.

Bistvo in namen te blagajne je v tem, da lahko dobi delavec, kadar je v materialni stiski denarno pomoč v obliki posojila iz blagajne. Delo take blagajne je organizirano na samoupravni bazi in ima svoje izvoljene organe. Povsem jasno je, da mora biti višina posojil omejena, saj je poslovanje blagajne povsem odvisno od vplačil članov, morebitnih dotacij in izrednih dohodkov ter obresti, ki jih dobi za vloge na hranilno knjigo.

»V našem sindikatu pravkar pripravljamo osnutek pravilnika o poslovanju blagajne vzajemne pomoči. Prav tako smo med člani delovne skupnosti izvedli manjšo anketo, s katero smo poiskovali ugotoviti zanimanje za ustanovitev take blagajne,« je povedal predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije Jure Sekavčnik.

Ob razmišljanjih o delovanju takih blagajn, o sredstvih, o višini posojila, ki ga prosilec — član lahko dobi, se poraja vprašanje ali naj bi bilo posojilo brezobrestno ali pa naj bi najemalec zanj plačal določen procent. Prav tako je še odprto vprašanje kolikokrat lahko prosilec dobi posojilo itd. Precej je še stvari, ki jih bo potrebno razčistiti, saj je anketa pokazala precejšnje zanimanje delavcev delovne skupnosti za tako obliko solidarne pomoči.

Ob teh informacijah, ki so mi jih posredovali sem se zamislil in sklenil, da nekaj teh misli zapišem in jih posredujem uredništvu »Viharnika«, saj menim, da bi bila tako oblika solidarnostne pomoči zanimiva tudi za delavce v naših TOZD. Morda ni odveč, če še zapišem, da razmišljam, ali ne bi bilo umestno organizirati tako blagajno v okviru LESNE, ki bi imela svoje izpostave v TOZD. Zato predlagam Uredništvu »Viharnika«, da objavi tudi osnutek pravilnika poslovanja blagajne vzajemne pomoči.

Danilo Stane

Na podlagi 19. člena dogovora o financiranju in finančnem poslovanju sindikatov v SR Sloveniji (priloga Delavske enotnosti »SINDIKATA« št. 20 z dne 14. 12. 1974) so člani osnovne organizacije sindikata sprejeli na skupščini dne sklep o ustanovitvi blagajne vzajemne pomoči.
Člani blagajne vzajemne pomoči so na zboru dne sprejeli

Pravilnik o blagajni vzajemne pomoči

OSNUTEK

TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se ureja organiziranje in poslovanje blagajne vzajemne pomoči (v nadaljnjem besedilu — blagajne).

2. člen

Blagajna je skupnost članov osnovne organizacije sindikata, v katero so se prostovoljno vključili, da bi z organiziranim zbiranjem denarnih sredstev zagotavljali medsebojna denarna sredstva, temelječ na vzajemni solidarnosti.

3. člen

Član blagajne je lahko vsak član osnovne organizacije sindikata, ki izpolni pristopno izjavo.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI ČLANOV

4. člen

Pravice člana so naslednje:

- da aktivno sodeluje na zboru članov blagajne,
- da voli in da je izvoljen v organe blagajne,
- da dobi brezobrestno posojilo,
- da dviga svoja aktivna denarna sredstva,
- da ob izstopu iz blagajne dobi vsa vložena sredstva,
- druge, določene s tem pravilnikom

5. člen

Član ima naslednje dolžnosti:

- da redno plačuje mesečni denarni znesek,
- da redno odplačuje posojilo,
- da se ravna po določbah tega pravilnika

6. člen

Članstvo preneha:

- če član izstopi iz blagajne,
- če član izstopi iz osnovne organizacije sindikata,
- če mu preneha delovno razmerje,
- če se blagajna ukine

7. člen

Članu preneha članstvo v blagajni 3 mesece potem, ko da izjavo, da ne želi biti več član blagajne.

V tem času mora povrniti blagajni vse denarne obveznosti.

SREDSTVA BLAGAJNE VZAJEMNE POMOČI

8. člen

Blagajna ima naslednje vire denarnih sredstev:

- mesečni denarni zneski članov,
- obresti na hranilni knjigi,
- drugi prihodki (dotacije osnovni organizaciji sindikata, sklad skupne porabe itd.)

9. člen

Za začetek poslovanja lahko dobi blagajna denarno posojilo od osnovne organizacije, ki ga vrne v dogovorjenem roku.

10. člen

Denarni znesek prične član plačevati naslednji mesec po podpisu pristopne izjave, tako, da mu ta znesek računovodska služba pri izplačilu osebnega dohodka odtegne.

11. člen

Vsa denarna sredstva blagajne so naložena na hranilni knjigi kot vezana sredstva.

Nalog za dvig denarnih sredstev s hranilne knjige podpisata predsednik in blagajnik upravnega odbora.

Mesečni denarni znesek znaša 50 din.

Blagajna ima rezervna sredstva v višini 20 % vseh denarnih sredstev.

12. člen

Rezervna sredstva se lahko koristijo v primeru, da aktivna sredstva na hranilni knjigi ne zadoščajo za kritje odobrenih posojil in izplačanih vlog članov blagajne.

O koriščenju rezervnih sredstev odloča upravni odbor z dvotretjinsko večino.

13. člen

Obresti od denarnih sredstev na hranilni knjigi so izredni dohodki blagajne, iz katerih se poravnava materialni stroški blagajne.

V primeru, da obresti ne krijejo materialne stroške, lahko upravni odbor z dvo tretjinsko večino odloči, da se razlika poravnava iz rezervnih sredstev.

ORGANI BLAGAJNE VZAJEMNE POMOČI

14. člen

Blagajna ima naslednje organe:

- skupščino članov,
- upravni odbor,
- nadzorni odbor

15. člen

Skupščina članov se sestane najmanj enkrat letno, obvezno pa takrat, ko sprejema poročilo o poslovanju za minulo leto in zaključni račun.

Skupščino skliče predsednik. Sklic skupščine lahko zahteva ena tretjina članov blagajne, upravni odbor, nadzorni odbor in izvršni odbor osnovne organizacije sindikata.

Za sklep skupščine mora glasovati najmanj polovica članov blagajne.

16. člen

Skupščina izvoli predsednika za dobo dveh let. Po tem je lahko predsednik še enkrat izvoljen.

17. člen

Skupščina članov blagajne:

- sprejema pravilnik o blagajni vzajemne pomoči,
- voli in razrešuje člane upravnega in nadzornega odbora,
- odloča o najvišjem znesku posojila za tekoče leto,
- odloča o ukinitvi blagajne,
- odloča o vprašanih za katera je pristojna po tem pravilniku.

UPRAVNI ODBOR

18. člen

Upravni odbor sestavlja 5 članov — predsednik, blagajnik in trije člani.

Mandat članov upravnega odbora traja 2 leti. Po tem so lahko še enkrat izvoljeni.

Predsednik zastopa upravni odbor in podpisuje vse listine upravnega odbora.

19. člen

Upravni odbor skliče predsednik najmanj enkrat mesečno, obvezno pa takrat, ko odloča o dajanju posojil in vlog. Upravni odbor se sestane najpozneje do 5. v tekočem mesecu. Za sklep mora glasovati najmanj polovica članov, če s tem pravilnikom ni drugače določeno.

20. člen

Upravni odbor:

- v okviru razpoložljivih sredstev odloča o višini posojila in o odplačilnih rokih, pri tem pa upošteva prosilčev namen,
- ukrepa po navodilih skupščine in nadzornega odbora,
- sestavlja poslovno poročilo in zaključni račun,
- skupščini predlaga poslovno politiko,
- opravlja še druge zadeve, za katere ga pooblasti skupščina.

21. člen

Blagajnik opravlja administrativna dela. Vodi blagajniško poslovanje, blagajniško knjigo, evidenco članov, sestavlja mesečno poročilo in predlog zaključnega računa. Vsak mesec pripravlja poročilo oz. spisek članov računovodske službi o vplačilu denarnega zneska in o odplačilu posojila.

Sprejema vloge za posojilo in izplačilo vlog, včlanjuje nove člane in opravlja druge zadeve, za katere ga pooblasti upravni odbor.

22. člen

Nadzorni odbor sestavljajo predsednik in dva člana za dobo dveh let. Potem so lahko še enkrat izvoljeni.

Nadzorni odbor nadzoruje finančno poslovanje blagajne in upravnega odbora, kateremu daje navodila za nadaljnje delo.

Skrbi za zakonitost in pravičnost dela blagajne in upravnega odbora.

Vse pritožbe na odločbe upravnega odbora mora rešiti v osmih dneh po prejemu pritožbe.

URESNIČEVANJE PRAVIC ČLANOV BLAGAJNE

23. člen

Član dobi pravico do posojila po 6 mesecih članstva, prav tako pa lahko dviga svoja sredstva po 6 mesecih. Izpolniti mora poseben obrazec, na katerem označi višino posojila, odplačilni rok ter namen posojila.

24. člen

Najvišja višina posojila znaša 3000 din. V izjemnih primerih lahko upravni odbor odobri tudi višji znesek posojila. Odplačilni rok je največ 9 mesecev, določi pa ga upravni odbor. Član lahko dobi posojilo v tekočem letu le enkrat.

25. člen

Član dobi posojilo predvsem v naslednjih primerih:

- nesreča,
- smrt, (družinskega člana ali sorodnika),
- poroka,
- rojstvo otroka,
- v drugih primerih.

26. člen

Kadar članu preneha delovno razmerje v TOZD oz. delovni organizaciji LESNA Slovenj Gradec, katere član osnovne organizacije sindikata je, mora povrniti posojilo do dneva, ko mu preneha delovno razmerje.

27. člen

V primeru smrti pripadajo vsa denarna sredstva dedičem. Če ima član neodplačano posojilo, se le-to izplača iz pokojnikove zapuščine.

Upravni odbor lahko tudi odloči, da se neodplačano posojilo krije iz obresti.

28. člen

Član blagajne lahko tudi dvigne del svojih denarnih sredstev, ki jih je vložil v blagajno.

Član, ki je v tekočem letu že dvignil del svojih sredstev, jih lahko ponovno dvigne po poteku 6 mesecev od zadnjega dviga.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

29. člen

Spremembo tega pravilnika lahko predlaga:

- ena tretjina članov blagajne,
- upravni odbor,
- nadzorni odbor.

30. člen

Pravilnik stopi v veljavo 8. dan po objavi na oglasni deski. Slovenj Gradec, dne 15. 9. 1977

Predsednik skupščine članov:

TOVARIŠ TITO O KULTURI IN USTVARJANJU

V nekaj nadaljevanjih bo naš časopis VIHARNIK objavil krajši izbor Titovih misli o kulturi in umetniškem ustvarjanju, ki so bile zrečene ob različnih priložnostih in bile, kot tudi ostale neprecenljiv delež iz katerega so črpali in še črpajo člani Zveze komunistov Jugoslavije ter vsi napredni ljudje naše samoupravne socialistične skupnosti...

KNJIGA — LASTNINA ČLOVEŠTVA

... Knjiga je bila vedno izvir znanja, humanosti, modrosti in sredstvo medsebojnega spoznavanja in zблиževanja, ne glede na to, da je bila včasih zlonamerno uporabljena. Dobra knjiga, z resnično humanističnim izročilom in pravo znanstveno ter umetniško vrednostjo ni nikoli ostala zaklad samo ene dežele ali enega naroda, nasprotno njeta vrednost in izročila ne poznajo časovnih niti kakršnihkoli drugih meja. Ona je del kulturnih zakladov in lastnine vsega človeštva. Samoupravna jugoslovanska družba, je vzporedno s porastom materialne blaginje, venomer poskušala, da avijarazu

knjigo posreduje delovnim ljudem, predvsem delavskemu razredu, ljudem na vasi, katerim je bila v preteklosti nedostopna. Knjiga je pri nas hkrati tudi močno sredstvo medsebojnega spoznavanja naših narodov in narodnosti, za razvijanje bratstva in enotnosti ter medsebojne enakopravnosti...

(Iz sporočila za 17. mednarodni sejem knjige v Beogradu 1972).

ŠPORT IN REKREACIJA

Ali ste za naravna zdravilišča?

Vsako leto se, znova in znova, posamezniki obračajo na strokovno službo z vprašanjem: Zakaj ne bi postavili kamp prikolice v kakšno naravno zdravilišče?

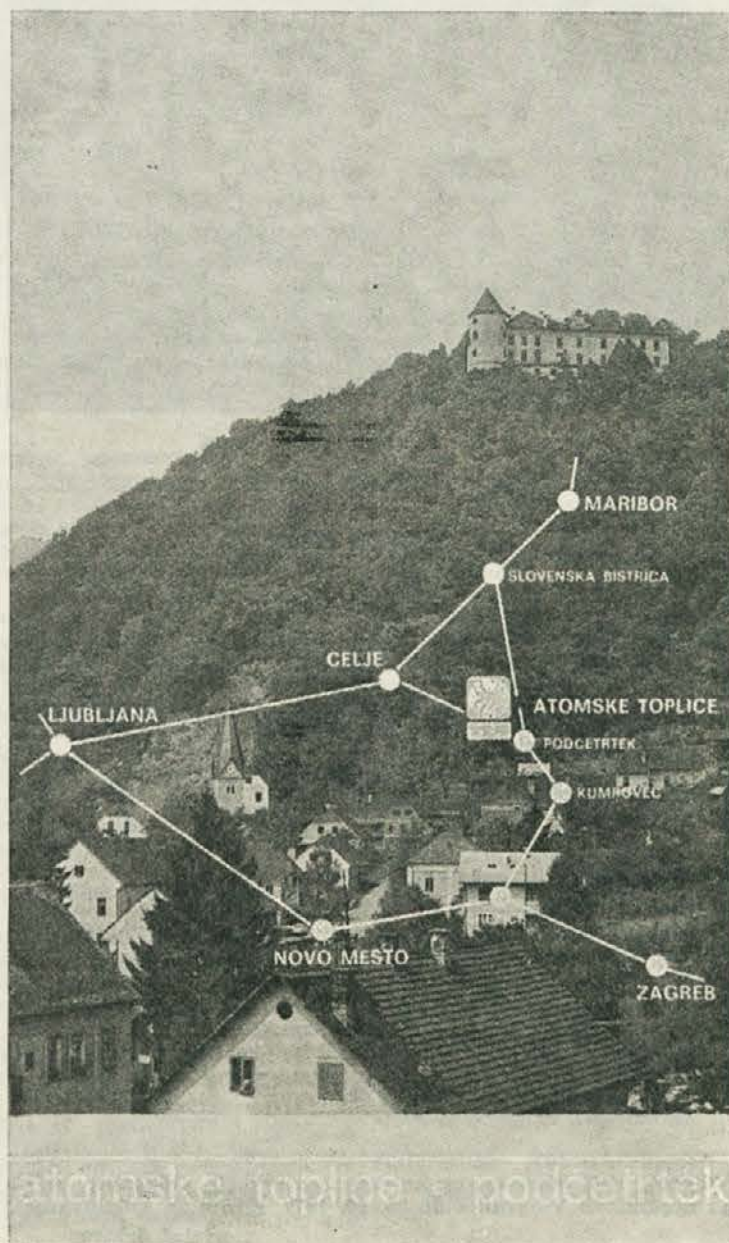
Da bi lahko posredovali čim kvalitetnejšo informacijo na ta vprašanja, smo si ogledali razmere v naravnih zdraviliščih Dobrna, Laško in v Atomskih toplicah v Podčetrtku.

V Laškem in Dobrni kampiranje ni dovoljeno, ker nimajo komunalno urejenih prostorov, v Atomskih toplicah v Podčetrtku pa bi prikolico lahko postavili. Tu imajo nekatera podjetja že postavljene prikolice.

KAKŠNI SO POGOJI?

Temperatura vode je od 35° do 37° C. Organizirana je zdravniška služba, ki jo vodi klinični center iz Ljubljane. Kopalnišče je odprto skozi vso leto. Toplice priporočajo za zdravljenje vnetno-revmatičnih bolezni, stanj po poškodbah, nevroloških bolezni, kožnih bolezni, bolezni ožilja, nekaterih ginekoloških bolezni, ishiasa (išjasa) itd. Kopanje pa škoduje srčnim bolnikom, težjim

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

sladkornim bolnikom. Vsak pacient je ob prihodu v zdravilišče zdravstveno pregledan. Tistim, ki so potrebni posebne zdravniške nege, je na voljo zdravstveni objekt s stalno zdravniško službo in sodoben terapevtski del s kopalnimi kabinami.

Nedvomno je precejšen interes za organiziranje te vrste odih, ki predstavlja istočasno preventivno zdravljenje. Cena za en dan koriščenja prikolice je 33 din, ali 7,7 din na osebo (4 ležišča), možnost kuhanja, ogrevanja prostorov, hladilnik itd.). Podrobnejše informacije bo strokovna služba poslala vaši TOZD s priloženimi ceniki in prospekti.

Da bi lahko samoupravnim organom argumentirano predlagali v odločanje predlog za postavitev prikolice v Podčetrtek, nam je potrebno vaše mnenje, zato prosimo tiste, ki jih taka oblika rekreacije zanima, da izpolnijo vprašalnik in ga do 25. 10. 1977 pošljejo na uredništvo Viharnika. Dobljene rezultate bomo objavili v prihodnji številki Viharnika.

Pokrit kopalni bazen

VPRAŠALNIK

TOZD

Priimek in ime:

Bivališče:

Ali bi koristil našo prikolico v Podčetrtku, če bi imel možnost?

DA

NE

Ali bi jo koristil izven sezone (od 31. 10. do 30. 4.), ko velja popust?

DA

NE

Ali bi jo koristil v sezoni (od 1. 5. do 1. 9.)?

DA

NE

Koliko dni bi jo koristil?

3 dni 5 dni 7 dni 9 dni 11 dni 13 dni 15 dni

Tvoje pripombe

(Obkroži tisti odgovor, za katerega se odločiš. Odgovore pošlji na uredništvo Viharnika do 25. 10. 1977. Hvala za sodelovanje).

Socialni delavec

PORTRET SODELAVCA

Hilda Vaupot

Naša dolgoletna sodelavka Hilda Vaupot je odšla v pokoj. Zaradi tega sem jo obiskal še na njenem delovnem mestu in z njo poklepetal in pobrskal po spominih njenega življenja.

»Nerada govorim o svojem življenju,« mi je ob mojem obisku dejala. Pa vendarle sem nekatere stvari izvertal.

Leta 1920 ji je stekla zibel v Ribnici na Dolenjskem. V delavski družini, oče je bil v službi pri železnicah, je bila tretji otrok. Ko je bila stara štiri leta, se je družina preselila v Slovenj Gradec. Osnovno šolo in kasneje meščansko šolo je končala v Slovenj Gradcu, v Celju pa končala dvorazredno trgovsko šolo. Leta 1938 je dobila prvo službo v Mariboru, leta 1940 pa se je vrnila v Slovenj Gradec, se zaposlila pri tedanji firmi Ivan Rojnik kot poslovodja v tovarni moškega perila. Ko je pričela leta 1941, kot zavedna Slovenka aktivno delovati in organizirano sodelovati v boju za osvoboditev, so se zanjo pričeli vroči časi. »Ko sem leta 1943 videla, da mi zaradi mojega delovanja prete nevarnost, sem si s pomočjo znancev priskrbela zdravniško spričevalo, da sem nesposobna za delo in zapustila tovarno. Bila sem doma do konca vojne, vendar sem še naprej sodelovala. Zaradi malih otrok sem ostala doma tudi po vojni in se šele leta 1972 ponovno zaposlila pri takratnem LIP kot administratorica v sektorju za finalno proizvodnjo. Ker dobro obvladam nemški jezik, sem štiri leta delala kot administratorica — prevajalka v programsko razvojnem sektorju.

Moje delovno mesto v LE-SNI je res samo ,administrator in prevajalec v programsko razvojnem sektorju', vendar ni bilo na skupnih službah nobenega sektorja in tudi ne TOZD, kateremu ne bi bila delala usluge s prevajanjem in pisa-

njem raznih nemških dopisov in teleksov, prospektov, vodenjem raznih inozemskih telefonskih razgovorov ter direktnim prevajanjem pri obiskih inozemskih dobaviteljev.

Tudi delavci, ki delajo na strojih, ki so bili uvoženi zadnjih 5 let, upravljajo stroje po obratovalnih navodilih, ki sem jih prevedla iz nemščine, da bi jim s tem bilo omogočeno strokovno in varno delo po navodilih inozemskega proizvajalca.

Pri vsem tem sem se vedno zavedala in se tudi po tem pravilu ravnala, da delamo vsi v prid celotne OZD oziroma delovne skupnosti in da si moramo drug drugemu pomagati, pa naj si bo to delo v opisu delovnega mesta ali ne.

Najbrž pa bi o Hildi povedal premalo, če bi končal pri tem, kar je povedala sama. Moram zapisati, da je celih 15 let delovala tudi na pedagoškem področju. Okoli 400 mladih deklet si je v teh letih pod njenim vodstvom pridobilo abecedo strojepisja in si s tem lahko poiskalo primerne zaposlitve.

»Vesetje moraš imeti do vsakega dela,« pravi Hilda. »Veliko je treba delati, da si lahko prislužiš zaslužen počitek. Ko pride ta čas, čas slovesa od sredine, v kateri pustiš del sebe in svoje moči, se je težko ločiti od vsega, kar te je držalo pokonci. Lepo je delati v kolektivu, saj ne prenašaš vseh težav sam, temveč jih deliš s kolegi.«

Preden sva se poslovila in preden sem ji stisnil roko, sem jo še vprašal: Kaj pa želja?

»Zdravje. Ničesar drugega. Brez tega ni ničesar na tem svetu.«

F. Jurač

Lepo je delati v kolektivu

MISLI IN IDEJE V LESU

V začetku lanskega leta smo v Viharniku zapisali, da bi želeli predstavljati ljudi, ki svoj prosti čas izrabljajo za to, da se ukvarjajo z različnimi konjički — hobiji. V TOZD TP Pameče smo našli delavca, ki je svoj prosti čas posvetil likovni ustvarjalnosti — kiparstvu ali plastičnemu oblikovanju.

Franc POTISK, doma iz Jenca pri Račah, vrsto let učitelj na Kozjaku, ni dolgo član kolektiva tovarne pohišstva v Pamečah. Vendar ravno dovolj dolgo, da se je tu spoznal z lesom in tehniko obdelovanja lesa. Njegovo delo v TOZD je organiziranje družbene samozaščite in narodne obrambe ter skrb za kadrovske zadeve. Po končanem delu pa zelo rad vzame v roke dleto in kladivo in se iz referenta za družbeno samozaščito in narodno obrambo prelevi v kiparja amaterja. Kiparstvo — to je njegov konjiček, ki mu posveča veliko prostega časa in ljubezni.

Ponavadi je težko dobiti odgovore od konjičkarjev, predvsem odgovore na vprašanja, zakaj se ukvarjajo s konjički. Tudi moj sogovornik ni bil izjema. Vendar pa mi je s pregovarjanjem le uspelo, da je pričel pripovedovati o svojem delu.

Videl sem mnogo lepih in tudi nelepih reči. Med ostalimi tudi reliefne plastike. Tako je počasi pričela v meni tleti želja, da se bi tudi sam spoprijel z lesom in mu poskusil vklesati svoje zamisli in ideje. Prava priložnost se mi je ponudila šele, ko sem prišel v ta kolektiv. Tu sem pričel s svojim delom — sprva trdo in okorno, kasneje pa lažje in boljše. Delam v glavnem doma — in to ponoči, ali pa ostajam po končani službi v tovarni in delam kar tu.

Kakšni so tvoji občutki, ko dokončaš svoje delo, v katerega je vloženo mnogo ur naporenega klesanja in rezbarjenja?

Ko končam z delom, občutim zadovoljstvo. Rad stojim pred svojim delom in ga analiziram, saj se ob ugotavljanju napak, ki sem jih naredil, učim za v bodoče. Ker vem, da mi manjka likovne izobrazbe, se ob izkušnjah, ki jih pri vsaki plastiki pridobim, učim.

Zanima me, kakšen je odnos kolektiva do tvojega dela?

Ta me resnično preseneča. Nisem si mogel misliti, da bodo tako zavzeli za moje delo in da mi bodo tako pripravljene pomagati. Pomagajo mi pri nabavi lesa, pri lepljenju, če je potrebno, pomagajo pri luženju, nabrusijo mi dleto itd. Skratka, sodelavci mi pomagajo, kjer se le da.

Cesa pri delu pogrešaš?

Predvsem strokovne pomoči in objektivne kritike. Sem pač amater in mi vsaka strokovna pomoč koristi in pomaga. Je pač tako, da sta veselje in ljubezen do tega dela v meni močnejša od strahu pred kritiko in podcenjevanjem mojega dela.

Ob zaključku naj zapišem tole. Iz reliefnih plastik izžarevata veselje in ljubezen do dela. Čeprav so po oblikovni plati nekoliko trde in okorne, kar pove, da se avtor še vedno seznanja s tehniko in možnostmi izražanja v lesu, so kljub temu lepe in zanimive — morda prav zaradi te spontanosti in preprostosti v izražanju.

Urednik

TITOVE BESEDE NA DESETEM KONGRESU ZKJ 1974

Kultura in delavec

...Pred nami je velika obveza za vsestransko razvijanje kulturnega življenja delavcev. Saj je v delavcu že dolgo prisotno človeško hotenje k ustvarjalnim nagibom, dolžnost Zveze komunistov pa je, da jih pospešeno razvija. V samoupravljanju naš delovni človek opravi neprimerljivo življenjsko in politično šolo v kateri se marsičesa nauči in se ob enem usposobi za družbeno delo. V njem se razvijajo nove potrebe in že angažiran odnos napram stvaritvam kulture in znanosti. Delavec in delovni človek nista nasplošno samo potrošnika kulturnih vrednot, temveč sta tudi njihova ustvarjalca, in to v večji meri danes, medtem, ko bosta še v večji meri ustvarjalna tudi jutri. In prav v tem razvijanju njihovega lastnega kulturne organizacije pomagajo našemu delovnemu človeku z veliko večjo pomočjo in usmerjanjem kot doslej. Programi kulturnih akcij morajo vsebovati vse okoliščine dela in življenja delovnega človeka ter upoštevati njihove najrazličnejše kulturne potrebe: od

kulturne samoiniciative, vsebine izobraževanja, zunanje podobe in razpoložanje delovnega okolja, preživljanje prostega časa, urejanja stanovanj, in vse do problemov s katerimi se sooča v svojem samoupravnem delovanju, kot tudi v samem procesu dela itd.

Ena izmed nalog marksistične teorije je v tem, da osvetljuje probleme in protislovnosti do katerih prihaja v povezovanju družbene in proizvodne prakse ter intelektualnega ustvarjanja, in na tak način prispeva k rešitvam, ki vse to presegajo. Marksistične misli in kritike morajo, prav tako, postati učinkovito idejno orožje naše družbe in kulture na vseh področjih — od raziskovanja in racionalizacije v materialni proizvodnji do dela na reformi našega izobraževalnega sistema, razvijanja znanstvenega in umetniškega ustvarjanja. Posebno pozornost bo treba posvečati analizam bistva in obvladovanju stanj ter tendencijam, ki omogočajo svoboden razmah iniciativ, socialističnega samoupravljanja in kulturnega ustvarjanja na-

ših ljudi. S tem razumemo trajno delovanje na odpravljanju vzrokov in izpodbijanju pojavov tehnokratskega monopolizma, privatizacije, etatiističnih tendenc in protisocialističnih elementov na tem in na drugih področjih. Zelo važen pogoj za napredek naše socialistične samoupravne družbe in naše kulture, je še bolj ofenzivna borba proti različnim pogledom buržuazne ideologije, dogmatskim mišljenjem, konzervativni idejni zapuščini, primitivizmu itd. Naša osrednja obveznost je, da v tej borbi vztrajno delujemo na najširšem zbiranju in združevanju vseh ustvarjalnih moči naše družbe, ki so pripravljene, da se z Zvezo komunistov na čelu borijo za socialistično in humanistično orientacijo izobraževalno-vzgojnega dela, znanstvenega in kulturnega ustvarjanja...

(Deseti kongres ZKJ, 1974).

(Literatura: Kulturni život št. 4, 1977. Prevedel: Niko R. Kolar)

Spretnostno tekmovanje gozdnih motornih žagarjev

Že petič zapovrstjo je bilo letos ob Koroškem turističnem tednu v Črni tekmovanje gozdnih delavcev v sekaških veščinah. Tekmovanje je bilo popestrjeno z novimi tekmovalnimi disciplinami in zaradi tega še bolj zanimivo. Ob godbi godcev rudnika Mežica in obilni ponudbi kmečkih jedil, se je živahnost na prireditvi še povečala. Gledalcev je bilo kot še nikoli prej, škoda je le, da ni svojih tekmovalcev poslalo več TOZD in okrajev, kakor so se prej dogovorili. Zares škoda! Slab posluh za dobro srečanje. Ekipe so tekmovalle le iz TOZD gozdarstva Črna, Slovenj Gradec in OK

Ravne. Pohvalo zasluži Anton Osojnik st., TOZD gozdarstvo Črna, ker se vsako leto kljub svojim 49 letom uspešno kosa z mlajšimi tekmovalci.

Rezultati:

Ekipno: TOZD gozdarstvo Črna — Ivan Pečovnik, Peter Obretan, Ivan Adamič 1728,5 točke — **1. mesto.**

TOZD gozdarstvo Slovenj Gradec — Marjan Triplat, Stanko Ogriz, Lenart Pačnik — 1426 točk — **2. mesto.**

OK gozdarstvo Ravne — Janko Kogelnik, Jože Kobovec — 1038,5 točke — **3. mesto.**

Posamezno:

1. Ivan Pečovnik, TOZD gozdarstvo Črna, revir Orožija, 632 točk; 2. Peter Obretan, TOZD gozdarstvo Črna, revir Jezevo, 596,5; 3. Jože Kotnik, TOZD gozdarstvo Črna, revir Jazbina, 570,5; 4. Franc Pečovnik, TOZD gozdarstvo Črna, revir Pudgarsko, 559,5; 5. Janko Kogelnik, TOZD gozdarstvo Črna, OK Ravne, 551,5; 6. Ivan Srebre, TOZD gozdarstvo Črna, revir Peca, 545; 7. Franc Obretan, TOZD gozdarstvo Črna, revir Orožija, 528,5; 8. Lenart Pačnik, TOZD gozdarstvo Slovenj Gradec, 527,5; 9. Marjan Triplat, TOZD gozdarstvo Slovenj Gradec, 516,5; 10. Anton Rošer, TOZD gozdarstvo Črna, revir Jazbina, 511 točk. Karel Dretnik

Ja, ja! Kot bi kar bil ta pravi — foto: Andrej Šertelj

Gledalci so pozorno spremljali tekmovanje — foto: Andrej Šertelj

Strogi sodniki so sproti računali rezultate — foto: Andrej Šertelj

Pri disciplini »menjanje verige« je bilo potrebno največ spretnosti — foto: Andrej Šertelj

Dopisujte v svoje glasilo!

PRISPEVKE POŠILJAJTE DO 20. V MESECU

Glasilo »VIHARNIK« izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija, o. sol. o. Ureja uredniški odbor: Ludvik Kotnik, Ivan Dretnik-Ajnžnik, Jože Stres, Jože Gosak, Rok Funtek, Andrej Šertelj, Juri Sumečnik. Odgovorni

urednik Mitja Schöndorfer, predsednik uredniškega odbora: Andrej Šertelj. Tehnični urednik: Bruno Znidaršič. Naklada: 4550 izvodov. Klišaji in tisk: CGP Mariborski tisk, TOZD Tiskarna, Tržaška cesta 14, 62000 Maribor, 1977.